

Təhsil millətin gələcəyidir!

Heydər Əliyev
Heydər Əliyev

Azərbaycan
Respublikasının
Elm və Təhsil
Nazirliyinin
orqanı

AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ

24 noyabr 2023-cü il №45 (9053) | www.muallim.edu.az muallim@edu.gov.az

"Qərbi Azərbaycana qayıdış"

Sovet hakimiyyətinin ilk illərində Qərbi Azərbaycanda 1922–1923-cü illərdə 36, 1924-cü ildə 62, 1929–1930-cu illərdə 112, 1931-ci ildə isə 245 Azərbaycan məktəbi fəaliyyət göstərmişdir. Həmin dövrdə 113 azərbaycandilli məktəbəqədər təhsil müəssisəsi də mövcud olub. 1981–1982-ci tədris ilində Qərbi Azərbaycanda 155 azərbaycandilli məktəb, 1986–1987-ci tədris ilində isə 206 azərbaycandilli məktəb fəaliyyət göstərmişdir.

GƏNCLƏR ELMDƏ

**Doktorantlar və gənc tədqiqatçılar XXVI
Respublika Elmi Konfransında bir araya gəldilər**

Azərbaycanın elm və təhsil ictimaiyyəti ötən həftə növbəti dəfə doktorantların və gənc tədqiqatçıların elm sahəsində bilik və bacarıqlarını əks etdirən çıxışlarına şahidlik edib. Elm və Təhsil Nazirliyi, Təhsil İnstitutu və Bakı Dövlət Universitetinin (BDU) birgə təşkilatçılığı ilə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş Doktorant və gənc tədqiqatçıların XXVI Respublika Elmi Konfransı (NASCO XXVI) bir sıra maraqlı çıxışlarla yadda qalıb.

BDU-nun rektoru Elçin Babayev çıxış edərək bildirib ki, konfrans Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinin qeyd olunduğu "Heydər Əliyev İli"nə təsadüf edir.

"Gənclər üçün geniş fərsətlər var"

Rektor qeyd edib ki, Azərbaycan dövlətinin möhkəmləndirilməsi, etibarlı gələcəyin təminatı, şübhəsiz ki, elm və təhsilin uğurlu inkişafına bağlıdır. Peşəkar kadrların yetişdirilməsi, gənclərin cəmiyyətdə baş verən proseslərdə fəal iştirakı və aparıcı qüvvəyə çevrilməsi bu amillərin əsasında xüsusi yer alır.

Ölkəmizdə gənclərin potensialının ef-

ektiv istifadə olunması üçün müxtəlif proqramların həyata keçirildiyini bildiren rektor əlavə edib ki, elm və təhsilin inkişafına dair strateji proqramlar, gənclərin elmi fəaliyyətini dəstəkləmək, dövlət idarəetməsində gənclərin iştirakını artırmaq və faydalı məşğulluq yaratmaq məqsədilə çoxsaylı tədbirləri əhatə edir. E.Babayev vurğulayıb ki, Bakı Dövlət Universiteti ölkəmizin əhəmiyyətli elm məbədlərindən biri olaraq müasir təhsil və elmi sahəsində böyük uğurlar qazanıb. Qazanılan nailiyyətlərdə gənclərin rolu kifayət qədər yüksəkdir.

Ardı səh. 3

Dünya məktəbliləri SAF 2023-də

**9 ölkədən 37 komanda
Beynəlxalq STEAM Azərbaycan
Festivalında yarışacaq**

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin dəstəyi ilə 4-8 dekabr 2023-cü il tarixlərində Bakı Ekspo Mərkəzində üçüncü dəfə keçiriləcək SAF 2023 - Beynəlxalq STEAM Azərbaycan Festivalına artıq iki həftədən az vaxt qalıb. Beynəlxalq səviyyədə təşkil olunacaq SAF 2023 "Robokids", "Engineers of Future" - "Gələcəyin mühəndisləri", "First LEGO League Explore", "VidX", "First LEGO League Challenge", "VEX Robotix Competition" - "VEX Robototexnika müsabiqəsi", "Innovativ Exhibition" - "İnnovativ sərgi", "Deep Dive" "Sualtı dronlar/gəmi", "Hackathon", "VEX IQ Competition"- "VEX IQ Yarışması", "Mechatronics" - "Mexatronika", "Wings and Wheels" - "Qanadlar və təkərlər", "FlyTech", "Boat Racing" - "Gəmi yarışması", "H2 Grand Prix PRO" adlı ümumilikdə 12 yarış, 15 yaş kateqoriyaları üzrə, həmçinin 1 kateqoriya üzrə innovativ layihələr sərgisi formatında keçiriləcəkdir.

Ardı səh. 6

Gənc tədqiqatçıların təəssüratları

Aytac Cavadova

Konfrans doktorant və gənc tədqiqatçıları arasında kommunikasiyanın güclənməsinə, təhsilimizdə önəmli tədqiqat nəticələrini öyrənərək, dünyagörüşümüzün artırılmasına mühüm rol oynayır. Eyni zamanda, onu vurğulamaq lazımdır ki, 279 elmi məqalə arasından tezisiyimizin seçilməsi və belə mötəbər konfransda iştirak, elm və təhsil nazirinin imzası olan sertifikat əldə etmək özü bir motivasiyadır.

Yusif Məmmədov

Müxtəlif təhsil sahələrindən olan doktorantlar öz tədqiqatlarını təqdim edərək fikir mübadiləsi aparmaqla və akademik müzakirələrə cəlb olunmaqla tədqiqatlarını daha geniş auditoriya ilə bölüşmək fərsəti əldə edirlər. Konfrans gənc araşdırmaçılara öz işlərinə görə tanınmaq, konstruktiv tənqid almaq, tədqiqatçı həmkarları və potensial əməkdaşlarla peşəkar əlaqələr qurmaq və sosiallaşmaq baxımından əlavə imkanlar yaradır.

**Tatarıstan
Respublikasının
təhsil və elm
naziri ölkəmizdə
səfərdə olub**

Səh.2

**Dizayn ixtisaslı
tələbə və
məzunlar
hesabat verdilər**

Səh.4

**Dünya
çempionu
tələbə qız**

Səh.6

**Akademik
mükəmməlliyə
doğru**

Səh.8

“Qərbi Azərbaycana qayıdış”

Naxçıvanda festival-konqres öz işinə başlayıb

Noyabrın 23-də Naxçıvanda “Qərbi Azərbaycana qayıdış” festival-konqresi öz işinə başlayıb.

Festival-konqres iştirakçıları əvvəlcə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Naxçıvan şəhərinin mərkəzində ucaldılmış abidəsini ziyarət edib və önünə güllər düzülüb.

Heydər Əliyev Muzeyində olan ziyarətçilərə Ulu Öndərin həyat və fəaliyyətini əks etdirən eksponatlar barədə məlumat verilib.

Sonra Naxçıvan Dövlət Milli Dram Teatrında festival-konqresin açılış mərasimi keçirilib.

Əvvəlcə Dövlət Himni səsləndirilib, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və şəhidlərimizin öz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Açılış tədbirində öncə Qərbi Azərbaycan məxsus folklor nümunələrindən ibarət kompozisiya və videoçarx nümayiş etdirilib.

Festival-konqresin açılış münasibətilə tədbir iştirakçılarına salamlayan Naxçıvan Muxtar Respublikasında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətli nümayəndəsi Fuad Nəcəfli bildirib ki, bu gün xalqımız öz tarixinin obyektiv mənzərəsini yaratmaq imkanı əldə edib. Uzun illər gizli saxlanılan, zaman-zaman təhrif edilmiş hadisələr özünü əsl mahiyyət və qiymətini alır. Tarixinin ən güclü dövrünü yaşayan Azərbaycanın bugünkü reallıqları Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarının dirçəldilməsi və inkişafı ilə yanaşı, həm də Qərbi Azərbaycana qayıdışdır. Fuad Nəcəfli vurğulayıb ki, Qərbi Azərbaycana qayıdışla bağlı sistemli tədbirlərin keçirilməsi artıq başlanılıb və bu məqsədlə konsepsiya qəbul olunub. Festival-konqres də Qərbi Azərbaycanın tarixi, mədəni irsi və azərbaycanlıların tarixi-etnik torpaqlarından kütləvi deportasiyası ilə bağlı ölkəmizdə həyata keçirilən tədbirlərin tərkib hissəsidir.

Fuad Nəcəfli sonda qarşıya qoyulan

vəzifələrin icrasında tədbir iştirakçılarına uğurlar arzulayıb.

Festival-konqresin açılış mərasimində çıxış edən elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev bildirib ki, sovet hakimiyyətinin ilk illərində Qərbi Azərbaycanda 1922–1923-cü illərdə 36, 1924-cü ildə 62, 1929–1930-cu illərdə 112, 1931-ci ildə isə 245 Azərbaycan məktəbi fəaliyyət göstərmişdir. Həmin dövrdə 113 azərbaycandilli məktəbəqədər təhsil müəssisəsi də mövcud olub. 1981–1982-ci tədris ilində Qərbi Azərbaycanda 155 azərbaycandilli məktəb, 1986–1987-ci tədris ilində isə 206 azərbaycandilli məktəb fəaliyyət göstərmişdir. Nazir vurğulayıb ki, Qərbi Azərbaycandakı bu məktəblərin məzunu arasında elmin müxtəlif sahələrini əhatə edən 10 akademik, akademiyanın 9 müxbir üzvü, 140 elmlər doktoru və 740 elmlər namizədi yetişib. Emin Əmrullayev ali təhsil proqramlarına Qərbi Azərbaycanın tarixi, mədəniyyəti, folkloru, toponimləri, İrəvan Müəllimlər Seminariyası ilə bağlı dərslər və seçmə fənlərin daxil edilməsinin vacibliyini vurğulayıb. Nazir həmçinin Azərbaycanın elm, təhsil müəssisələrində Qərbi Azərbaycan tarixinin araşdırılması sahəsində ardıcıl, sistemli tədqiqatların aparılması və elmi-tarixi əsərlərin yaradılması zərurətini qeyd edib.

Naxçıvan Dövlət Universitetinin rektoru Elbrus İsayev çıxışında vurğulayıb ki, Qərbi Azərbaycandan deportasiya olunmuş soydaşlarımıza məxsus tarixi faktlar, ədəbi-mədəni dəyərlər, folklor nümunələri, toponimika məlumatları, o yurd yerlərindəki tarixi-mədəni abidələr barədə məlumatların tədqiq olunması zərurətini qeyd edib.

Qərbi Azərbaycan İcmasının İdarə Heyətinin sədri, millət vəkili Əziz Ələkbərov bildirib ki, Prezident İlham Əliyevin qərbi azərbaycanlılar məsələsində daim nümayiş etdirdiyi prinsiplərin, onların hüquqlarının bərpa olunmasına

və öz doğma torpaqlarına qayıtmalarına qəti və birmənalı dəstək ifadə etməsi, Qərbi Azərbaycana Qayıdış Konsepsiyasını hazırlamaqla bağlı tapşırıqları tarixi torpaqlarımıza dönüş uğrunda söyləyəni təkan verib. Əziz Ələkbərov əlavə edib ki, 1987–1991-ci illərdə baş vermiş sonuncu deportasiya zamanı Qərbi Azərbaycandakı 170-dən çox kənddə ancaq azərbaycanlılar yaşayıblar, 90-a yaxın kənddə isə azərbaycanlılar əksəriyyət təşkil ediblər. Bütövlükdə 300-ə yaxın yaşayış məntəqəsində azərbaycanlı soydaşlarımız yaşayıblar.

İnsan hüquqları üzrə müvəkkil (ombudsman) Səbinə Əliyeva çıxışında beynəlxalq hüquqda xalqın tarixən yaşadığı doğma yurtdan zorla çıxarılmasının cinayət əməli hesab olunduğunu diqqətə çatdırıb. Ombudsman bildirib ki, soydaşlarımızın Qərbi Azərbaycan torpaqlarından zorla çıxarılması və etnik təmizləmə siyasətini yerinə yetirənlər beynəlxalq müstəvidə cinayət məsuliyyətinə cəlb olunmalıdırlar. Səbinə Əliyeva beynəlxalq təşkilatlara səslenərək onları Azərbaycana qarşı ədalətli mövqə göstərməyə, qərbi azərbaycanlıların ləyaqətli və tam təhlükəsiz qayıdışına səsiz qalmaqala çağırıb.

Digər çıxışlardan sonra tədbir bədii hissə ilə davam etdirilib.

Qeyd edək ki, Qərbi Azərbaycana həsr olunan festival-konqres Naxçıvan Muxtar Respublikasında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Səlahiyyətli Nümayəndəliyi, Elm və Təhsil Nazirliyi, Naxçıvan Dövlət Universiteti, Qərbi Azərbaycan İcması və Qərbi Azərbaycandan olan ziyalıların təşkilatlığı ilə keçirilib.

Festivalda Qərbi Azərbaycana məxsus folklor nümunələrinə dair kompozisiyalar, mahnılar və folklor nümunələrindən ibarət konsert proqramı, kitab serqisi, həmçinin kulinariya və maddi-mədəniyyət nümunələrindən ibarət stendlər, Qərbi Azərbaycana həsr edilən filmlərin nümayişi və digər tədbirlər yer alıb.

Tataristan Respublikasının təhsil və elm naziri ölkəmizdə səfərdə olub

Peşə təhsili və müəllimlərin ixtisasartımına dəstək istiqamətləri üzrə əməkdaşlıq üçün geniş imkanlar mövcuddur

Rusiya Federasiyası Tataristan Respublikasının təhsil və elm naziri İlsur Xadiullinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ölkəmizdə səfərdə olub. Səfər çərçivəsində qonaqlar Fəxri xiyabana gələrək Ümummilli Lider Heydər Əliyevin xatirəsini yad edib, məzarı önünə əkil və gül dəstələri qoyublar. Görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da məzarı ziyarət olunub, Şəhidlər xiyabanında Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə şəhid olanların xatirəsi anılıb.

Daha sonra elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev Tataristan Respublikası təhsil və elm naziri İlsur Xadiullin ilə görüşüb. Görüş zamanı Emin Əmrullayev ölkəmizdə təhsil sahəsinin inkişafı istiqamətində görülən işlər haqqında qonaqlara məlumat verib. Tərəflər əlaqələrin cari vəziyyəti və perspektivlərini müzakirə ediblər, xüsusilə peşə təhsili və müəllimlərin ixtisasartımına dəstək istiqamətləri üzrə əməkdaşlıq üçün geniş imkanların mövcudluğunu vurğulayıblar.

Səfər çərçivəsində qonaqlar STEAM

İnnovasiya Mərkəzini ziyarət ediblər. Nümayəndə heyətinə mərkəzdə yaradılan şərait barədə məlumat verilib. Bildirilib ki, mərkəzdə aviasiya məkanı, klassik və uşaqlar üçün Nyuton, oyun, konstruksiya, “Heureka Classics” otaqları, robotların hazırlanması laboratoriyası, “3 D hologram”, VR zonaları mövcuddur.

Nümayəndə heyəti həmçinin Bakı Dövlət Universitetini (BDU) ziyarət edib və rektor Elçin Babayevlə görüşüb. Görüş zamanı BDU-nun Tataristan Respublikasının ali təhsil müəssisələri ilə əməkdaşlıq əlaqələri müzakirə olunub. Nazir İlsur Xadiullin Kazan Federal Universitetində təhsil almış və hazırda BDU-da çalışan professor-müəllim heyəti ilə də görüşüb.

Noyabrın 21-də qonaqlar Bakı Avropa liseyini ziyarət edib və müəssisədə yaradılan şərait, habelə tədris prosesi ilə tanış olublar.

Noyabrın 22-də isə nümayəndə heyəti ilə Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyində görüş keçirilib. Görüşdə peşə təhsili sahəsində təcrübə və müəllim mübadiləsi, “Qardaşlaşmış məktəblər” layihəsinin icrası ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb. Qonaqlar Səniyə və İnnovasiyalar üzrə Bakı Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzini də ziyarət ediblər.

GƏNCLƏR ELMDƏ

Doktorantlar və gənc tədqiqatçılar XXVI Respublika Elmi Konfransında bir araya gəldilər

Əvvəlki sah. 1

Universitetin təcrübəli elmi kadrları, tədqiqat mərkəzləri və beynəlxalq əməkdaşlıq əlaqələri gənclərin yüksək səviyyəli təhsil almasını təmin edib. Bakı Dövlət Universitetinin, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının, həmçinin Elm və Təhsil Nazirliyinin nəzdində fəaliyyət göstərən elmi-tədqiqat institutlarının elm və təhsil sahəsində əldə etdiyi uğurlar ölkənin elmi potensialının inkişafına böyük töhfələr verməkdədir.

"Digər ali təhsil müəssisələri kimi, Bakı Dövlət Universitetinin əsas məqsədlərindən biri ən yüksək standartlara uyğun şəkildə təhsil verərək ölkəmiz üçün layiqli vətəndaşlar yetişdirməkdir. Gənclərə göstərilən diqqət və qayğı ölkəmizin inkişafı üçün əhəmiyyətli bir addımdır. Ölkəmizdə gənclərin elm və təhsil sahəsində böyük inamla irəliləməsi üçün geniş fürsətlər var".

Ən optimal və uğurlu variantlar

Mərasimdə iştirak edən elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev konfransın doktorant və gənc tədqiqatçılar üçün xüsusi əhəmiyyəti olduğunu vurğulayıb. Gənc tədqiqatçıları bir araya gətirən elmi konfransın artıq 26 ildir ki, keçirildiyini və onun təşkilinin vacibliyini diqqətə çatdıraraq nazir qeyd edib ki, bu, uğurlu ənənənin olması deməkdir. E.Əmrullayev elmin maliyyələşməsinin bu sahənin inkişafı üçün vacib olduğunu vurğulayıb və bildirdi ki, bunun üçün ən optimal və uğurlu variantlardan istifadə edilməlidir: "İnsanın əmək fəaliyyəti onun gündəlik fəaliyyəti ilə sıx bağlı olmalıdır. Elmin maliyyələşməsi ilə bağlı islahatlar aparılmalıdır. Biz prosesin maliyyələşməsindən nailiyyətlərin maliyyələşməsinə keçməliyik. Bu zaman fərqli maliyyələşmə metodlarından istifadə olunmalıdır. Artıq ümumi təhsildə bunun həlli yolumu tapmışıq. Ali və orta ixtisas təhsilində də bununla bağlı yollar axtarılmalıdır".

Nazir Emin Əmrullayev çir-

xısında həmçinin ali təhsil müəssisələri və elmi-tədqiqat institutlarının sıx əməkdaşlığı sayəsində gənc alimlərin inkişafına şərait yaradılmasının üstünlüyündən danışdı. Elm və təhsil naziri 300-ə qədər gəncin xarici ölkələrdə doktorantura təhsili almaq üçün göndərildiyini bildirdi:

"Yaxşı xəbər ondan ibarətdir ki, ölkə üzrə "Scopus" və "Clarivate Analytics" aletlərinə çıxış verilib. Bu, bizim üçün çox faydalıdır. 300-ə qədər azərbaycanlı gənci xaricdə doktorantura təhsil-

Ümid edirik ki, bu, bizim həm ali təhsil müəssisələrimizə, həm də elmi-tədqiqat institutlarımıza irəli getməyə imkan verəcək".

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının prezidenti İsa Həbibbəyli çıxışında konfransın gənclər üçün vacibliyini ölkədə uğurlu elm, təhsil və gənclər siyasətinin bariz nümunəsi olduğunu vurğulayıb. İ.Həbibbəyli konfrans materialları arasında Qarabağla, Qərbi Azərbaycanla, Böyük Qayıdışla, Vətən müharibəsi ilə bağlı mövzuların üstün-

mi-tədqiqat müəssisəsindən məqalələr verilib. Təqdim olunan məqalələrin böyük əksəriyyəti iqtisadiyyat və idarəetmə, filologiya və mədəniyyətşünaslıq, pedaqogika, psixologiya, tarix, hüquq və s. sahələri əhatə edir. Mühəndislik və tibb elmləri sahəsində isə məqalələr daha azdır. Qadınların elmi tədqiqatlarda iştirakının daha geniş olduğunu da qeyd etmək olar. Hətta bəzi texniki istiqamətlərdə xanım iştirakçıların əhatəsini geniş olduğunu qeyd etmək olar. İqtisadiyyat üzrə ali

lən göndərmiş və daha çox tələbini göndərilməsini istəyirik. Eyni zamanda, düşünürəm ki, digər xarici ölkələrdən, xüsusən qardaş Türkiyədən alimləri həm ali təhsil müəssisələrinə, həm də elmi-tədqiqat institutlarına cəlb etməkdən qorxmamalıyıq. Eyni zamanda, gənc tədqiqatçıların xaricə bir aylıq, 6 aylıq, bir illik tədqiqatçılara göndərməyimiz çox vacibdir, bunun üçün sadəcə ingilis dilini yaxşı bilmək vacibdir".

Nazir diqqətə çatdırıb ki, 2024-cü il elmi siyasətinin tətbiqi sahəsində sınaq ili olacaq. Artıq Elm və Təhsil Nazirliyi Dövlət Agentliyi tam fəaliyyətə başlayıb və gələcək ilin həmin qurum tərəfindən bir neçə yeni alət tətbiq olunacaq. "2024-cü ildə biz Agentlik vasitəsilə bir neçə alətimizi sınaqdan keçirməyə çalışacağıq.

lük təşkil etməsinin də çox təqdirləyici hal olduğunu bildirdi. Akademik elmi prosese təkən vermək üçün elmin müxtəlif sahələrində fənlərin inteqrasiyasının böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini qeyd edib. O, əlavə edib ki, dünyada fərdi halda çalışmaqdan komanda halında çalışma geniş vüsət alıb. İ.Həbibbəyli gənclərə münasibətdə tələbkarlıqdan çox qayğı göstərilməsinin vacibliyini bildirərək belə olan halda onların qarşısında bir çox baryerlərin aradan qalxacağına inamını ifadə edib.

Təhsil İnstitutunun direktoru səlahiyyətlərini icra edən Elnur Əliyev isə diqqətə çatdırıb ki, konfransa ümumilikdə 279 elmi məqalə təqdim edilib. Onlardan 216-sı qəbul olunub. Konfransa 24 yerli, 7 xarici ali təhsil, 23 el-

məqalələr və tədqiqat qurumlarının iştirak faizinə görə ən çox məqalə UNEC-ə məxsusdur. Konfransa 2 dildə - Azərbaycan və ingilis dillərində məqalə təqdim etmək imkanı yaradılıb. 44 məqalə ingilis dilində təqdim olunub. Müraciətçilərdən 183 nəfər doktorant, 36 nəfər dissertant, 2 nəfər fəlsəfə doktorudur.

Çıxışlardan sonra konfrans öz işini bölmələrdə davam etdirib. Noyabrın 18-də konfrans öz işini başa çatdırıb, iştirakçılara sertifikatlar təqdim olunub.

Qeyd edək ki, konfransın keçirilməsində əsas məqsəd doktorantların və gənc tədqiqatçıların apardığı elmi-tədqiqat işlərinin nəticələrinin müzakirəsini təşkil etmək, onların elmi yaradıcılığını stimullaşdırmaqdır.

Konfransdan önəmli mesajlar

Elm alimin fədakar fəaliyyəti nəticəsində nail olmaq olar

Elm daha çox sosial statusla bağlı olan bir sahədir

Biz oxşar modelləri ümumiləşdirib elmi sistemdə tətbiq etməliyik

Doktorantura proqramlarının coğrafiyasını genişləndirməyə çalışacağıq

300-ə qədər gənc xaricdə doktorantura təhsilinə göndərilib

Elmin beynəlmilləşməsi mühüm məsələdir Qəbul etməliyik ki, elmin milliyyəti yoxdur

Dünyanın elm dili ingilis dilidir. Bu dili bilmədən dünya elminə inteqrasiya etmək mümkün olmayacaq

2024-cü ildə bizim elm sahəsində məqsədimiz çalışan tədqiqatçılara rəqabət aparmaq üçün daha yaxşı şərait yaratmaqdır

Xaricdən alimlərin ölkəmizdə çalışmasından fayda görürəm. Onların yerli alimlərlə birgə fəaliyyətini təmin etməliyik

İstər Milli Elmlər Akademiyası, istərsə də Elm və Təhsil Nazirliyi nəzdində olan qurumlar arasında münasibətlərin təşviqi olduqca vacibdir

Elm sahəsinin maliyyələşməsi ilə bağlı ciddi islahatlara ehtiyac var. Biz prosesin maliyyələşməsindən nailiyyətlərin maliyyələşməsinə keçməliyik

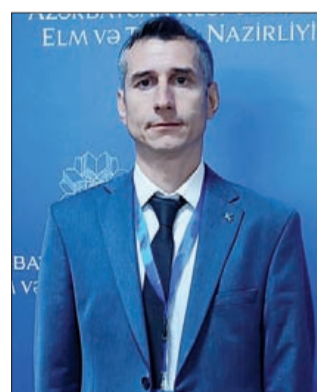
Gənc tədqiqatçıların təəssüratları

və bilgi paylaşımı baxımından olduqca faydalıdır. Eyni zamanda gənc tədqiqatçıları müxtəlif universitet və institutların, elm mərkəzlərinin tanınması üçün bu konfrans əla fürsətdir.

"Konfrans doktorantlar üçün dəstəkləyici və əməkdaşlıq mühiti təklif edir"

Yusif Məmmədov, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının doktorantı: - Belə bir konfrans gənc tədqiqatçılar üçün öz işlərini nümayiş etdirmək, müvafiq sahələr üzrə ekspertlərdən rəy almaq, tədqiqat nəticələrini təqdim etmək və dəyərli təcrübələr qazanmaq baxımından mühüm rol oynayır. Həmçinin, tanınmış professor-müəllim heyətinin rəyi doktorantlara işlərini təkmilləşdirməyə və tədqiqatlarının keyfiyyətini yaxşılaşdırmağa kömək edəcəkdir. Müxtəlif təhsil sahələrindən olan doktorantlar öz tədqiqatlarını təqdim edərək fikir mübadiləsi aparmaqla və akademik müzakirələrə cəlb olunmaqla tədqiqatçıları daha geniş auditoriya ilə bölüşmək fürsəti əldə edirlər. Konfrans gənc araşdırmaçılara öz işlərinə görə tanınmaq, konstruktiv tənqid almaq, tədqiqatçı həmkarları və potensial əməkdaşlarla peşəkar əlaqələr qurmaq və sosiallaşmaq baxımından əla və imkanlar yaradır.

Bundan əlavə, konfrans doktorantları üçün öyrənmə təcrübəsi təqdim, digər tədqiqatçıların təqdimatlarında və müzakirələrində iştirak edir, onları öz tədqiqat sahələrində yeni ideyalar, metodologiyalar və yanaşmalarla tanış edir. Doktorantlar öz tədqiqat sahəsinə dair anlayışını və perspektivini genişləndirə, yeni ideya və innovasiyaları stimullaşdırmaqla bilirlər. Konfrans doktorantlar üçün dəstəkləyici və əməkdaşlıq mühiti təklif edir ki, bu da doktorantlar üçün gələcək əməkdaşlığa, mentorluq və potensial iş imkanlarına səbəb ola bilər. Ümid edirəm ki, konfrans gənc tədqiqatçılar və doktorantlar üçün çox faydalı olacaq və başda Elm və Təhsil Nazirliyi olmaqla, Təhsil İnstitutunun və Bakı Dövlət Universitetinin rəhbərliyinə minnətdarlığımı bildirirəm.

"Tibb üzrə ən yaxşı məruzəçi kimi qeyd olundum"

Fariz Məmmədov, Naxçıvan Dövlət Universitetinin müəllimi: - Düşünürəm ki, bu konfrans gənc tədqiqatçıların inkişafında müstəsna rol malikdir. Xüsusən də, tədbirin milli brend olması, konfransa əlavə dəyər qatır. Mən şəxsən bu tədbiri bir çox beynəlxalq konfranslardan üstün tuturam və sertifikatların içində ən üstüdə cənab nazirimizin imzaladığı sertifikatı saxlayıram. Artıq ikinci ildir ki, doktorantların və gənc tədqiqatçıların elmi konfransında iştirak etməyim, hər dəfə konfransın peşəkarcılıqla təşkil olunmasından, əməkdaşların yüksək mədəniyyətindən zövq alıram. Konfransın təşkilində bütün zəhməti olanlara dərin minnətdarlığımı bildirirəm.

Tədbirin sonunda aldığım bir xəbər mənim üçün çox sevindirici oldu. Konfransda etdiyim məruzəyə görə tibb üzrə ən yaxşı məruzəçi kimi qeyd olunmuşam.

"26 il sonra bu kimi konfranslarda professor və akademik olaraq iştirak edə bilməyimizə ümid edirəm"

Aytac Cavadova, Mingəçevir Dövlət Universitetinin müəllimi, Lənkəran Dövlət Universitetinin doktorantı: - Elm və təhsil naziri Emin Əmrullayevin məzmunlu nitqi, sözün həqiqi mə-

nasında, bir doktorant olaraq elmi fəaliyyətimizi sorğulamağa zəmin yaratdı. Bölmə iclaslarında dinlədiyim məruzələrlə bir daha əmin oldum ki, təhsilimizdə doktorantların genişmiqyaslı tədqiqat işləri cəmiyyətimiz üçün bilavasitə faydalı və zəruridir. Çıxışlarımız zamanı professor Bünyalı Əhmədovun hər məruzəyə uyğun təcrübəli fikirləri və dəstəyi belə konfransların əhəmiyyəti bir daha ön plana çəkir. Konfrans doktorant və gənc tədqiqatçıları arasında kommunikasiyanın güclənməsinə, təhsilimizdə önəmli tədqiqat nəticələrini öyrənərək, dünyagörüşümüzün artırılmasında mühüm rol oynayır. Eyni zamanda, onu vurğulamaq lazımdır ki, 279 elmi məqalə arasından tezisiyimiz seçilməsi və belə mötəbər konfransda iştirak, elm və təhsil nazirinin imzası olan sertifikat əldə etmək özü bir motivasiyadır. Konfrans müddətində bizə qayğı və diqqət göstərən, hər zaman elmi fəaliyyətimizlə maraqlanan, dəstək olan MDU rektoru Şahin Bayramova təşəkkür edirik. MDU konfransda 18 elmi məqalə ilə təmsil olundu. Sonda qonaqpərvər qarşılaşma və səmimi mühit üçün BDU rəhbərliyinə, komandasına, operativ fəaliyyəti üçün ARTI-yə dərin təşəkkürümüzü bildiririk. Nazirimiz Emin Əmrullayevin fikirlərinə istinad olaraq demək istədim ki, 26 il sonra bu kimi konfranslarda artıq professor və akademik olaraq iştirak edə bilməyimizə ümid edirik.

Səhifəni hazırladı: Oruc MUSTAFAYEV

Məlum olduğu kimi, noyabrın 17 - 18-də Azərbaycan Respublikasının Təhsil İnstitutu və Bakı Dövlət Universitetinin birgə təşkilatçılığı ilə Ümummillət Lider Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunmuş doktorant və gənc tədqiqatçıların XXVI Respublika Elmi Konfransı (NASCO XXVI) keçirilib. Konfransda iştirak edən gənc tədqiqatçılar "Azərbaycan müəllimi" nə tədbir barədə təəssüratlarını bölüşüblər.

"Bir gənc tədqiqatçı olaraq zəhmətim yerdə qalmadığını görmək gözəl hissidir"

Səbinə İzzətli, BDU-nun doktorantı: - Konfransda BDU-nun jurnalistika fakültəsinin yeni media və kommunikasiya nəzəriyyəsi kafedrasının doktorantı olaraq məruzə ilə çıxış etdim. "İnformasiya saytlarında xəbər kontentində yaynaqlarla işin təhlili" adlı məruzəmi panel iştirakçıları və bölmə rəhbərləri böyük maraqla dinlədilər. Bölmə rəhbərlərinin tədqiqat mövzumuyla bağlı suallarını cavablandırmağa çalışdım. Çox sevindirici haldır ki, bölmə rəhbəri, Xəzər

Işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi, diqqət və qayğısı ilə genişmiqyaslı bərpa, tikinti-quruculuq işləri həyata keçirilir. Bu da ölkədə xüsusilə şəhərsalma, memar, inşaat mühəndisi və dizayn ixtisasları üzrə mütəxəssislərə tələbatı xeyli artırır. Tələbatın qarşılınması üçün Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetində (AzMIU) yeni fakültə yaradılacaq. Artıq dizayn Memarlıq fakültəsinin tərkibində ixtisas kimi deyil, yeni fakültə olaraq fəaliyyət göstərəcək.

Ölkəmizdə dizayn ixtisası üzrə ilk kadr buraxılışının 25 illiyinə təsadüf edən bu əlamətdar hadisə ilə bağlı Beynəlxalq Muğam Mərkəzində Dizayn Sərgisi təşkil olundu. Sərgidə universitetin dizayn ixtisaslı tələbə və məzunlarının əl işləri, layihələri sərgiləndi.

Sərgidə dövlət rəsmiləri, mədəniyyət xadimləri, universitet rektorları, ictimaiyyət nümayəndələri və özəl sektorun təmsilçiləri iştirak etdi.

AzMIU-nun rektoru professor Gülçöhrə Məmmədova bildirdi ki, yeni fakültənin yaradılmasına səbəb bu ixtisas üzrə hərtərəfli, daha keyfiyyətli, eyni zamanda daha çox sayda kadr hazırlamaqdır: "Azərbaycanda bu ixtisas ilk dəfə bizim universitetdə 1994-cü ildə mühit dizaynı ixtisası olaraq yaradılıb. Daha sonra 1998-ci ildə Memarlıq fakültəsinin nəzdində Dizayn kafedrası yaradıldı və bu ixtisas üzrə tələbə qəbulu həyata keçirildi. 1998-ci ildə "Mühit dizaynı" ixtisası üzrə ilk bakalavr, 2000-ci ildə isə magistr buraxılışları reallaşdırıldı. Universitetdə dizayn ixtisasının yaradılmasından sonra bu istiqamətdə tədqiqatlar başlandı, beynəlxalq əməkdaşlıqlar qurulub. Xüsusilə qeyd etmək lazımdır ki, xarici təcrübəni daha dərindən öyrənmək üçün 2018-ci ildə Azərbaycan və İtaliya Prezidentlərinin iştirakı ilə imzalanan "Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti ilə İtaliyanın Milan Politeknik Universiteti arasında Anlaşma Memorandumu"na əsasən universitetdə İtaliya-Azərbaycan Dizayn Mərkəzi yaradılıb. Azərbaycanda dizayn üzrə ali təhsilin Avropa standartlarına uyğun formalaşdırılmasında bu mərkəzin böyük əhəmiyyəti oldu. Mərkəzdə başladılan və uğurla davam etdirilən əlaqələr nəticəsində AzMIU ilə Milan Politeknik Universiteti arasında "Dizayn" ixtisası üzrə ikili diplom proqramına başlanıldı və bu proqram davam edir.

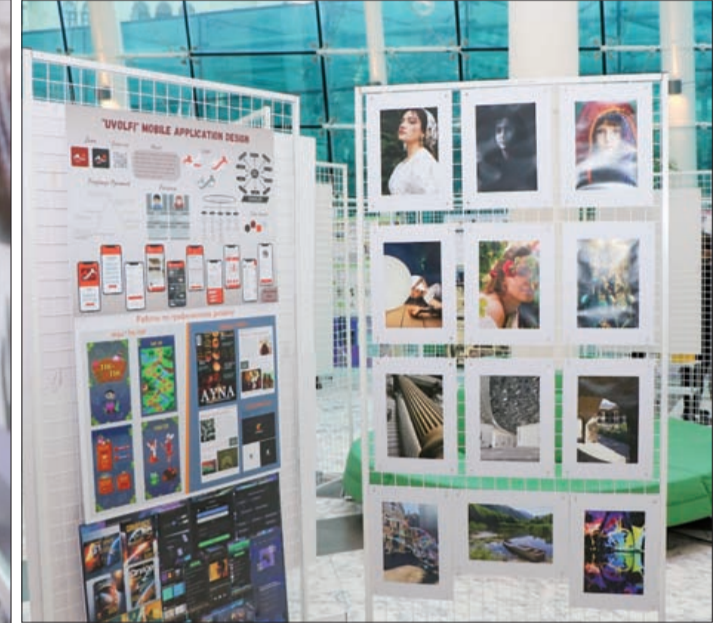

Bu günə kimi 1400-ə yaxın məzunu-muz olub. Əlbəttə ki, ölkəmizdə aparılan işlər fonunda bu yetərli deyil. Yeni fakültənin yaradılması, dizayn üzrə kadr hazırlığının genişləndirilməsi və keyfiyyətin artırılması məhz bu çağırışa adekvat cavabdır".

İtaliya-Azərbaycan Dizayn Mərkəzinin direktoru Fərid Kərimov qonaqlara rəhbəri

Dizayn ixtisaslı tələbə və məzunlar hesabat verdilər

AzMIU-da yeni fakültə yaradılacaq

olduğu mərkəzin fəaliyyəti barədə məlumat verdi, yarandığı qısa müddət ərzində qazandığı nailiyyətləri diqqətə çatdırdı. Mərkəzdə müəmmad olaraq dizayn ixtisaslı tələbələr üçün vorkşoplər, master-klaslar, seminarlar, sərgilər, beynəlxalq səviyyəli mütəxəssislərlə görüşlərin təşkil edildiyini bildirdi.

Elm və təhsil nazirinin müavini Fərid Qurbanov çıxışında işğaldan azad edilmiş ərazilərdə aparılan genişmiqyaslı bərpa, tikinti-quruculuq işlərində AzMIU-nun memar və dizaynerlərinin rolunu yüksək qiymətləndirdi: "Mən əminəm ki, rektorun da qeyd etdiyi kimi, 1400-ə yaxın mütəxəssis hazırda Qara-

bağın yenidən qurulmasına böyük töhfə verir.

Cəmiyyətdə yaxşı dizaynerlər hər zaman ehtiyac duyulur. AzMIU cəmiyyətin bu tələbini tam doğrulda bilir. Sevindirici haldır ki, bundan sonra dizayn ayrıca fakültə olaraq ön qabaqcıl təcrübəyə əsaslanıb, beynəlxalq standartlara uyğun kadr hazırlığına davam edəcək".

Mədəniyyət nazirinin müavini Səadət Yusifova, Azərbaycan Memarlar İttifaqının İdarə Heyətinin sədri Elbay Qasımlı, Memarlıq və İncəsənət İnstitutunun baş direktoru, AMEA-nın müxbir üzvü Ərtegin Salamzadə çıxışlarında məzun və tələbələ-

rin əl işləri və layihələrindən ibarət sərgini yüksək qiymətləndirdi, AzMIU-da yeni yaradılmış Dizayn fakültəsinin gələcək fəaliyyətində uğurlar arzuladılar.

Tələbələrə 2-ci kurs tələbəsi İsgəndər Səid, 4-cü kurs tələbələri Aysel Rəhmanzadə, Hüseyniyə Dərbəndəliyeva və başqılar sərgidə iştirak etmələrində və təhsil aldıkları universitetdə olan yeniliklərdən məmnun olduqlarını bildirdilər.

Çıxışlardan sonra sərgiyə baxış keçirildi. Hesabat xarakterli sərgi böyük maraqla qarşılandı.

Sakir CƏFƏROV

Kvalifikasiyaların tanınması mövzusunda forum təşkil edilib

Noyabrın 17-də Təhsildə Keyfiyyət Təminatı Agentliyinin (TKTA) təşkilatçılığı ilə "Xarici dövlətlərin ali təhsilə aid kvalifikasiyaların tanınması: prosedurlar və diqqət yetirilməli məqamlar" adlı forum təşkil edilib.

sallaşmanın və tətbiq olunan yeniliklərin müzakirəsini təşkil etməkdir.

Tədbirdə elm və təhsil nazirinin müavini Həsən Həsəni, yerli ali təhsil müəssisələrinin rəhbərləri, sahə üzrə beynəlxalq təşkilatların rəhbər heyəti, ekspertlər, digər aidiyyəti qurumların nümayəndələri iştirak ediblər.

Beynəlxalq təcrübə öyrənilib, rəqəmsallaşma və yeniliklər müzakirə olunub

sən Həsəni son dövrlərdə təhsil sahəsində aparılan islahatlardan danışıb, istər xarici ali təhsil, istərsə də qeyri-formal və informal təhsil sahəsində mövcud çətinliklərə toxunub, müasir dövrün tələbinə uyğun yeni çağırışlar və onların həlli istiqamətində diqqət yetirilməli məqamları vurğulayıb.

Açılış mərasimi Türkiyə Respublikasının Ali Təhsil Şurasının İdarə Heyətinin üzvü Hüseyin Karaman, Türkiyə Respublikasının Peşə Kvalifikasiyaları Agentliyinin sədri Mustafa Necmi İlhan və Beynəlxalq Kvalifikasiyaları Qiymətləndirmə Mütəxəssisləri Assosiasiyasının prezidenti Marina Malgina-

Forumun əsas məqsədi xarici ölkələrin ali təhsil müəssisələrindən əldə edilmiş diplomların, həmçinin, qeyri-formal və informal təhsil yolu ilə əldə edilmiş bilik və bacarıqların tanınması və qiymətləndirilməsi sahəsində qabaqcıl beynəlxalq təcrübəni öyrənilməsi, xüsusilə bu sahədə baş verən rəqəm-

Agentliyin İdarə Heyətinin sədr müavini, sədr vəzifəsini müvəqqəti icra edən Kamran Rəsulov açılış nitqi ilə çıxış edərək müvafiq sahədə bu günə kimi görülmüş işlər barədə məlumatı forum iştirakçılarının diqqətinə çatdırdı.

Daha sonra tədbirdə çıxış edən elm və təhsil nazirinin müavini Hə-

nin çıxışı ilə davam edib.

Forum beynəlxalq ekspertlərin spikerliyi ilə "Xarici kvalifikasiyaların qiymətləndirilməsində rəqəmsallaşma və virtual əməkdaşlıq" və "Qeyri-formal və informal təhsilin tanınmasında çağırışlar və imkanlar" adlı panel müzakirələr ilə davam edib.

Təhsilin inkişafı Forumunun könüllüləri təltif olunub

Təhsilin İnkişafı Forumunda iştirak edən könüllülər Fondun qonaqları olublar.

Görüşdə Təhsilin İnkişafı Fondunun İdarə Heyətinin sədri Elnur Nəsibov, Elm və Təhsil Nazirliyinin İnformasiya və vətəndaşlara xidmət şöbəsinin müdiri müavini Səbuhi Rzayev, "Bir Könüllü" Təşkilatının sədri Leyla Zeynalova, Fondun Layihələrini idarə edən və biznesin inkişafı şöbəsinin məsul əməkdaşı Fəridə Hüseynzadə və könüllülər iştirak ediblər.

Təhsilin İnkişafı Fondunun İdarə Heyətinin sədri Elnur Nəsibov könüllülük fəaliyyətinin

gənclərin müxtəlif sahələrdə təcrübə qazanması və mühüm biliklərə yiyələnməsi baxımından əhəmiyyətini qeyd edərək, "Bir Könüllü" Təşkilatının könüllülərinə Təhsilin İnkişafı Forumu zamanı göstərdikləri dəstəyə görə təşəkkür edib, onlara fəaliyyətlərində müvəffəqiyyətlər diləyib.

Müzakirələrlə davam edən görüşün sonunda könüllülər 1 noyabr 2023-cü il tarixində Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr edilən Təhsilin İnkişafı Forumunda aktiv könüllü fəaliyyətinə görə təltif ediliblər.

25696 tələbəyə təhsil krediti verilib

2023—2024-cü tədris ilinin payız semestri üzrə təhsil tələbə krediti (TTK) üçün müraciətlərin qəbulu prosesi davam edir.

Təhsil krediti almaq istəyən tələbələr Təhsil Tələbə Krediti Fondunun 146 — 5 Çağrı Mərkəzinə zəng etməklə, eləcə də fondun www.e-ttkf.edu.az portalı, 051 206 78 48 "WhatsApp" nömrəsi və sosial şəbəkələrdəki səhifələri üzərindən müraciətlərini ünvanlaya bilərlər.

Qeyd edək ki, bu günədək ümumilikdə 25696 tələbənin müraciəti rəsmiləşdirilib. Kredit ayrılımsı 9301 nəfər sosial, 16395 nəfər isə standart TTK-dan yararlanıb.

Təhsil tələbə krediti verilən zaman girov və ya zəminlik tələb olunmur. Təhsil tələbə krediti uzunmüddətlidir və təhsil müddətində, güzəşt və möhlət dövründə tələbədən kreditin qaytarılması tələb edilməməklə yanaşı, faizlər də hesablanmır.

2024—2025-ci tədris ili üzrə HTP çərçivəsində Macarıstanda təhsil imkanı

Macarıstanda 2024—2025-ci tədris ili üçün Hökumətlərarası Təqaüd Proqramları (HTP) çərçivəsində təhsillə bağlı sənəd qəbulu başlayıb.

Təqaüd proqramı Elm və Təhsil Nazirliyi ilə Macarıstanın Xarici İşlər və Ticarət Nazirliyi arasında 6 yanvar 2021-ci il tarixində imzalanmış 2021—2023-cü illər üçün "Stipendium Hungaricum" proqramı çərçivəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumuna əsasən həyata keçirilir. Proqram Azərbaycan vətəndaşlarına müəyyən olunmuş ixtisaslar üzrə Macarıstanda bakalavriat, magistratura və doktorantura səviyyələrində təqaüd hesabına təhsil almaq imkanı yaradır. Təqaüd proqramına sənəd qəbulu hər iki tərəfin elektron öriş sistemində 15 yanvar 2024-cü il saat 23:59-a kimi aparılacaq.

Tələbələrin təqaüd proqramına qəbulu ilə bağlı Macarıstan tərəfinin (Tempus Public Foundation) yekun qərarının 2024-cü ilin iyun — iyul ayları ərzində təqdim olunması gözlənilir.

Təqaüd proqramı çərçivəsində təhsilə dair əlavə məlumatlarla elan vasitəsilə tanış ola bilərsiniz.

Təhsildə idarəetmə

Təhsil Menecerləri Forumunda mövzu müzakirə edildi

"Təhsil səfərbərlik tələb olunan ikinci böyük sahədir", "Təhsilə görə istirahətimizi, rahatlığımızı pozmalıyıq" kimi fikirlər səsləndirildi, təhsildə idarəetmənin doğru modelinin tapılmasının önəmi vurğulandı. Bakıda Təhsil Menecerləri Forumu keçirildi və bu, Azərbaycanın bir ilk idi.

Yerli və xarici təhsil müəssisələrinin rəhbərlərinin iştirakı ilə keçirilən tədbirdə "Hədəf" Şirkətlər Qrupunun baş direktoru Şəmil Sadiq, Təhsilin İnkişafı Fondu İdarə Heyətinin sədri Elnur Nəsibov, millət vəkili Fazil Mustafa, Ceyhun Məmmədov çıxış edərək forumun məqsədlərinə toxunub, perspektivlərindən danışdılar. Çıxışçılar problemləri də unutmayaaraq onların həlli yollarına diqqət çəkiblər.

Şəmil Sadiq hesab edir ki, müəllim yetişdirmək üçün ölkəmizdə kifayət qədər təhsil müəssisəsi olsa da, təhsil menecerləri cəmi 2 universitetdə hazırlanırlar. Ancaq bundan sonra bu proses də sürətlənməli və təhsil menecerləri olaraq hazırlananların sayı artmalıdır. Məktəblərdə idarəedicilər və müəllimlər fərqlənə bilər.

Təhsilin İnkişafı Fondu İdarə Heyətinin sədri Elnur Nəsibov təhsil idarəetməsində 2 önəmli yanaşmaya diqqət çəkib. 4500-dən artıq məktəb, 150 min təhsil verən və idarəedici, 1 milyon 600 mindən yuxarı şagird olan mürəkkəb bir sistem idarəetməsində diqqət çəkən yeniliklərə nəzər salıb. Elm və Təhsil Nazirliyinin öz tabeliyindəki qurumların qeyri-mərkəzləşməsi istiqamətində həyata keçirdiyi tədbirlərinə toxunaraq, hələ yeni olan bu islahatların necə nəticə verəcəyi dəqiq görünməsə də, artıq yerli səviyyədə təhsilin idarəetməsində əvvəlki problemlə-

rin müşahidə edilmədiyini də vurğulayıb. Corc Vaşinqton Universiteti ilə ikili diplom proqramı çərçivəsində ADPU-da və ADA Universitetində Elm və Təhsil Nazirliyinin dəstəyi ilə təhsilin idarəetməsi üzrə aparılan kadr hazırlığı prosesindən də söz açan E.Nəsibov bu istiqamətdə artıq ilk məzunların əmək bazarına

Ekologiya liseyinin direktoru Arif Əsədov çıxış ediblər. Jurnalist Orxan Cəbbarlıın moderatorluğu ilə "Uğurlu təhsil konsepsiyaları", "Təhsildə idarəetmənin strategiyası", "Məktəb idarəetməsindəki yanlışlıqlar", "Yeni nəsəl yeni təhsil", "Təhsilin onlayn idarə edilməsi", "Meta-mən" mövzularında panel müzakirələri

daxil olduqlarını da xəbər verib: "Yaxşı müəllimi direktor təyin edərək onu itiririk. İnzibati idarəetmə ilə məşğul olan şəxs öz fənnini tədris edə bilmir. Odu ki, peşəkar idarəedicilərin hazırlanması bu problemin də həllini təmin edəcək".

Forumda "Hədəf STEAM" Liseyinin qurucusu Şəmil Sadiq, deputatlar Fazil Mustafa, Ceyhun Məmmədov, professor Hamlet İsaşanlı, "Azərbaycan İnsan Resursları Assosiasiyası" İctimai Birliyinin təsisçisi Nərgiz Seyidzadə, Dövlət Gömrük Komitəsi Akademiyasının rəisi Qulu Novruzov, "CIBS Europe" təlim mərkəzinin təsisçisi Təbriz Hacımski, Bakı Şəhər üzrə Təhsil İdarəsində Keyfiyyətə nəzarət sektorunun müdiri Anar Mustafazadə biznes məsləhətçisi Fəxr Ağayev, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Elvin Əliyev, təlimçi Fərid Seyfullayev, 291 nömrəli

aparıb, təhsil sistemi və xidmətlərinin effektiv təşkili, kadrların idarə olunması, təhsildə informasiya texnologiyalarının tətbiqi və istifadəsi, keyfiyyətli təhsilin tədrisi, yeni dünyaya inteqrasiya istiqamətində doğru bildiyimiz yanlışları müəyyənəlmək, dövlət və özəl təhsil müəssisələrində işgüzar əlaqələrin və kommunikasiyanın daha da möhkəmləndirilməsi kimi ən aktual məsələlərə toxunulub.

Müxtəlif universitetlərin rektorları, təhsil sahəsində çalışan mütəxəssislər, media, eləcə də ictimaiyyət nümayəndələrinin qatıldığı forum direktorlar, direktor müavinləri, müəllimlər və başqa bütün təhsillə maraqlananlar üçün nəzərdə tutulub.

Ruhiyyə DAŞSALAHLI

Köşə

Məktəblərin reytinginin aparılması bizə nə vəd edir?

Niyazi RƏHİMOV

Əməkdar müəllim Asif Cahangirovun "Təhsilimiz: dünəndən, sabaha. Optimistin baxışları" kitabını oxuyarkən bir məqam diqqətimi xüsusilə çəkdi. Kitabda qeyd edilir ki, Finlandiyada təlim nəticələri ən yüksək olan məktəblə təlim nəticələri ən aşağı olan məktəb arasında fərq, cəmi 6 faiz təşkil edir. Təsəvvür edirsiniz? Finlandiyanın paytaxtı Helsinkidəki məktəblə ən ucqar kənd məktəbi arasındakı fərq cəmi 6 faizdir. Bilmək olmaz, bəlkə də ən ucqardakı məktəbin nəticələri Helsinkidəkindən daha yaxşıdır. Bu barədə düşünməyə başladım. Fikirləşdim ki, görəsən, bizim məktəblər arasındakı fərq nə qədərdir? Ümumiyyətlə, ölkə üzrə orta ümumi təhsil məktəblərinin reytingi aparılırmı? Əfsuslar olsun ki, nə qədər axtarsam da, bu barədə nə bir istinad, nə də bir məlumat tapa bilmədim.

Bu səbəbdən də Dövlət İmtahan Mərkəzinin hər il orta ümumi təhsil məktəblərinin ali məktəblərə qəbul, buraxılış imtahanlarının nəticələri haqqında apardığı elmi-statistik təhlillərə istinad etmək qərarına gəldim. Həmin təhlilləri incələyib, özümdə qeydlər apardım. Əldə etdiyim nəticələr, axtardığım fərqlər haqqında məlumatı qısa da olsa, sizə bölüşəcəyəm. Öncə gələn məktəblərin reytinginin aparılmasının üstünlüklərindən danışaq. Başqa görə reytingin müəyyən olunması bizə nə vəd edir?

Düşünürəm ki, məktəblərin reytinginin aparılması təhsildə rəqabət mühiti yaradacaq. Rəqabət təbi ki, inkişafı vətəni açır. Bundan başqa məktəb rəhbərlərində əlavə məsuliyyət yaranacaq. Həmçinin reytingi müəyyən etmək üçün təhsil ocağının fəaliyyəti geniş təhlil ediləcək. Reytingin aparılması, eyni zamanda məktəblər arasında olan ciddi fərqi də azaldacaq.

Düzdür, ölkə üzrə 4500-ə yaxın məktəb arasında ədalətli reyting cədvəlini müəyyən etmək, eləcə də asan məsələ deyil. Lakin düşünürəm ki, düzgün mexanizim əsasında, bu işin öhdəsindən gəlmək olar.

Bəs, məktəblərin reytingini hansı meyarlar əsasında müəyyənəlmək olar?

Bu gün təhsildə əsas hədəf layiqli, vətənpərvər, cəmiyyətə faydalı vətəndaş yetişdirməkdir. Bu işin əsas hissəsi məktəbin üzünə düşürsə, mənə reyting qiymətləndirməsində bu istiqamətdə bir neçə meyarlar əsas götürülməlidir. Ona görə də düşünürəm ki, məktəblərin reytinginin müəyyənəlməsi zamanı ali məktəbə qəbul nəticələri ilə bərabər şagirdlərin fənn olimpiadalarında iştirakı, ibtidai, orta və ümumi təhsil pillələri üzrə buraxılış imtahanlarının nəticələri vacib meyar hesab edilməlidir. Bundan başqa, pedaqoji heyətin peşəkarlıq səviyyəsi, məktəbin maddi-texniki bazası və məzunların əmək bazarında özünü təsdiq, inkişafı, cəmiyyətdəki mövqeyi, eləcə də bir sıra digər məsələlər reyting hazırlanarkən əsas götürülməlidir. Həmçinin ictimai fikir, valideynlərin rəyləri də mütləq reyting zamanı nəzərə alınmalı meyarların sırasındadır.

Fikrimcə, meyarlara başqa məsələləri də daxil etmək olar. Məsələn, müvafiq qurumlarla birgə əməkdaşlıq etməklə öyrənmək olar ki, məktəbin məzunlarından son 5 ildə neçə nəfəri cinayət törədib. Bəlkə də, bu fikrim çoxlarına təəccüblü gələ bilər. Ona görə də bununla bağlı bir misal da oxucuların diqqətinə çatdırmaq istəyirəm. Deməli, 70-ci illərdə ABŞ-in Filadelfiya ştatındakı məktəblərin birində məzunların kifayət qədər ciddi bir hissəsi davamlı olaraq, tez-tez cinayət törədirlər və həbsxanalara düşürlər. Məsələnin ciddiliyini anlayan yerli təhsil idarəetmə orqanı həmin məktəbdə təlim-tərbiyə məsələlərini ətraflı təhlil edir. Təhlillərdən müəyyən olunur ki, həmin məktəbdə təlim-tərbiyə,

valideynlərlə qurulan iş, psixoloji xidmət çox aşağı səviyyədedir. Təhsil idarəetmə orqanı məktəbi xüsusi nəzərə götürür, həmin təhsil ocağının rəhbərliyini və pedaqoji kollektivinin eksəriyyətini dəyişir. Beləliklə, məktəbdə əvvəlki illərdən fərqli bir mühit formalaşır. Sonralar məktəbin məzunlarının cinayət törətməklə bağlı statistikasını aparılarkən, nəticələrin əvvəlki illərlə müqayisədə 4 dəfə müsbətə doğru dəyişildiyi müşahidə olunur.

Reyting cədvəlini müəyyən edərkən sadalamadığım başqa meyarları da, əsas götürmək olar. Düşünürəm ki, bununla bağlı mütəxəssislər daha ətraflı müzakirələr apara bilər.

Yazımın əvvəlində qeyd etdiyim kimi, məktəblərimiz arasındakı fərq neçə faizdir sualına cavab tapmaq üçün DİM-in elmi-statistik təhlillərinə nəzər saldım. Qeyd edirəm ki, "Abiturient" statistik nəticələri çox geniş şəkildə təhlil olunub. Təhlillər zamanı müəyyən olunur ki, istər buraxılış sifətlərinin nəticələrində, istərsə də ali məktəbə qəbul faizində şəhər və rayonlar arasında ciddi fərqlər var. Məsələn, onbirincilərin ölkə üzrə buraxılış imtahanındakı nəticələrinə baxarkən məlum olur ki, Elm və Təhsil Nazirliyinin tabeliyindəki lisey və gimnaziyaların şagirdlərinin buraxılış imtahanında orta balı 195-dir, bəzi rayonlarda isə orta bal 80-dir. Məktəblərin ayrı-ayrılıqda nəticələrini təhlil etdikdə isə aradakı fərq 45-50 faizə qədər çoxalır. Bu, daha çox kənd məktəblərində müşahidə olunur.

Bir məqamı da diqqətinizə çatdırım ki, təhsil müəssisələrində fərq təkcə "şəhər-kənd məktəbi" məfhumundan ibarət deyil. Regionlarda elə təhsil ocaqlarımız var ki, onların nəticələri şəhərin mərkəzindəki məktəblərin nəticələrindən heç də aşağı deyil. Məsələn, paytaxtın özündə məktəblərin nəticələrinə görə bir neçə kateqoriyaya bölmək olar. Bu zaman aradakı fərqi 25-30 faiz olduğunu görürük.

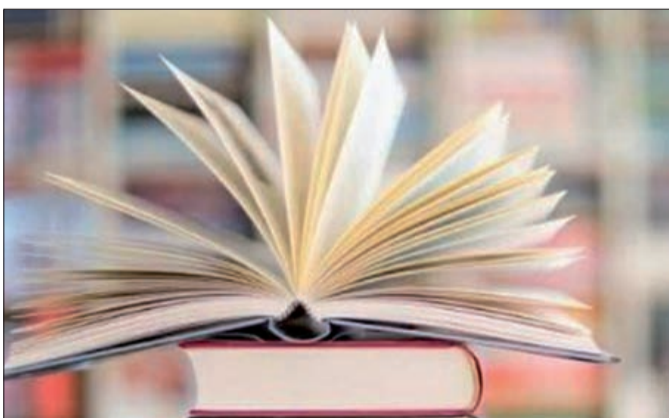
Onu da qeyd edirəm ki, məktəblər arasında bu qədər fərqi olması bu günün problemi deyil. Amma nəzərə alaq ki, problem ciddidir. Problemdən ən çox əziyyət çəkən isə təlim nəticələri aşağı olan məktəblərdə təhsil alan şagirdlərdir. Düşünürəm ki, həmin məktəblərdə təhsil alan şagirdlər hər hansı bir səbəbdən həmyaşıdları ilə müqayisədə rəqabətə 2-3 addım geridən bəsləyir.

Hər birimizə məlumdur ki, dövlətimiz ölkəmizin hər yerində, ən ucqar yaşayış məntəqələrində belə geniş, işiqli məktəblər tikir. Onları yüksək səviyyədə maddi-texniki baza ilə, yeni dərslərlə təmin edir. Dövlət hər bir şagirdin bərabər səviyyədə təhsil almasına imkan yaradır.

Bəs, məktəblərimiz arasında ciddi fərqi olması nə ilə nəticələnir?

Hər bir valideynin arzusudur ki, övladı yaxşı məktəbdə təhsil alsın. Uzağa getməyə, təkcə paytaxtda bu məsələni təhlil edəndə görürük ki, nüfuzlu məktəblərimizə şagird axını daha çoxdur. Bu da həmin məktəblərdə şagird qəbulu zamanı ciddi problemlər yaradır. Bakının Bilgəh, Buzovna, Maştağa kimi kəndlərdən övladlarını şəhərin mərkəzindəki məktəbə oxumağa gətirənlər var. Etiraf edək ki, bu kimi hallara görə valideyn əziyyət çəkir. Məktəblərin səviyyəsi bərabər olsa, zənnimcə valideynlər bu əziyyəti çəkməzlər. Müəllim olmaq istəyənlər də nüfuzlu məktəblərdə çalışmaq istəyir. Bu da təbii bir şeydir.

Məsələ ilə bağlı ciddi müzakirələrin aparılmasının vacibliyini düşünürəm. Ümid edirəm ki, bizim də məktəblərimiz arasındakı reyting fərqi 45-50 faiz deyil, ən azından 10-15 faiz təşkil edəcək və gətdikcə bu fərq daha da azalacaq.

Sumqayıt şəhər 9 nömrəli tam orta məktəbdə məktəbin şagird və müəllimləri ilə görüş baş tutub. Görüşün əsas məqsədi Təhsilin İnkişafı Fondu ilə "İnci Group of Companies" şirkətinin birgə həyata keçirdiyi "Məktəblərə kitab ianəsi" layihəsi çərçivəsində Abşeron-Xızı Şəhər Təhsil İdarəsinə 800 kitabın təhvil verilməsi olub.

Görüşdə Təhsilin İnkişafı Fondunun İdarə Heyətinin sədri Elnur Nəsibov, Abşeron-Xızı Şəhər Təhsil İdarəsinin müdiri İlhamə Abdullayeva, "İnci Group of Companies" şirkətinin təsisçisi Mikayıl Yusifov, məktəbin müəllim və şagirdləri iştirak ediblər.

Abşeron-Xızı Şəhər Təhsil İdarəsinin müdiri İlhamə Abdullayeva qonaqları salamlayaraq layihənin təşəbbüskarlarına kitablar üçün təşək-

Dövlət-özəl tərəfdaşlığı çərçivəsində məktəbə kitablar ianə edilib

kürünü bildirib. İ.Abdullayeva bu cür layihələrin şagirdləri dərslərləndirəndə əlavə ədəbiyyat oxumağa həvəsləndirdiyini xüsusilə vurğulayıb.

Təhsilin İnkişafı Fondunun İdarə Heyətinin sədri Elnur Nəsibov görüş iştirakçılarını Fondun yaranması, əsas fəaliyyət istiqamətləri, hazırda icra edilən layihələr haqqında məlumatlandırıb. Fondun özəl şirkətlər ilə əməkdaşlığa açıq olduğunu qeyd edən sədr, layihə haqqında ideyanın yarandığı ilk günlərdən "İnci Group of Companies" şirkətinin dəstəyini vurğulayıb. E.Nəsibov layihə çərçivəsində ümumi ianə edi-

ləcek kitabların sayının 4000 ədəd olduğunu, eləcə də növbəti həftələr ərzində daha 4 Regional Təhsil İdarəsində görüşlərin keçirilməsinin nəzərdə tutulduğunu bildirib.

"İnci Group of Companies" şirkətinin təsisçisi Mikayıl Yusifov layihənin bir hissəsi olduğu üçün özünü xoşbəxt hiss etdiyini və İnci şirkətinin gələcəkdə də məktəbin şagirdləri, əlaçlıları üçün həvəsləndirici hədiyyələr təqdim və kitablar ianə edə biləcəyini vurğulayıb.

Görüş müəllim və şagirdlərin iştirak etdiyi müzakirələrlə davam edib.

Dünya məktəbliləri SAF 2023-də

9 ölkədən 37 komanda Beynəlxalq
STEAM Azərbaycan Festivalında yarışacaq

Paytaxt məktəbliləri 116 layihə ilə SAF 2023-də iştirak edəcək

Əvvəlki səh. 1

STEAM İnnovasiya Mərkəzinin İnnovativ Təhsil Departamentinin müdiri Təranə İbrahimlinin "Azərbaycan müəllimi" qəzetinə verdiyi son məlumata əsasən, SAF 2023 - Beynəlxalq STEAM Azərbaycan Festivalına ümumi qeydiyyatdan keçən şəxslərin sayı 5520 nəfər təşkil edir. Onlardan 2478 nəfər Bakı şəhəri üzrə, 2753 nəfər isə regionlar üzrə qeydiyyatdan keçənlərdir. Qeydiyyatdan keçənlərin 289 nəfəri xarici ölkə vətəndaşlarının payına düşür. Eyni zamanda qeydiyyatdan ümumi olaraq 1380 komanda keçib.

Seçim mərhələsindən uğurla keçərək SAF 2023 - Beynəlxalq STEAM Azərbaycan Festivalında iştirak hüququ qazananların ümumi iştirakçı sayı 1019 nəfərdir. Onlardan 352 nəfəri qız, 667 nəfəri isə oğlanlardır. Festivalda ümumi olaraq seçim turundan müvəffəqiyyətlə keçən 268 komanda iştirak edəcək. Komandalardan 231-i yerli iştirakçıların payına düşür. Bakı şəhəri üzrə 135 komanda, regionlar üzrə isə 96 komanda festivalda iştirak hüququ qazanıb. Regionları təmsil edən komandalara Gəncə, Sumqayıt, Mingəçevir, Quba, Zaqatala, Lənkəran, Astara, Masallı, Şirvan, Füzuli, Şəmkir, Balakən, Qazax, Oğuz, Qax, Bərdə, Ağdaş, İsmayilli daxil olmaqla ölkəmizin müxtəlif bölgələrini əhatə edir.

Xarici ölkələrdən ümumilikdə 37 komanda seçim mərhələsində uğur qazanıb və SAF 2023 - Beynəlxalq STEAM Azərbaycan Festivalında iştirak edəcək. Bunlar ümumi olaraq 9 ölkəni təmsil edən iştirakçılardır. Belə ki, Türkiyədən 78, Özbəkistandan 18, Türkmənistandan 8, Bolqarıstandan 4, Çexiyadan 4, İngiltərədən 8, Qazaxıstandan 27, Norveçdən isə 4 nəfər iştirakçının SAF 2023 festivalına qatılacağı gözlənilir.

İnnovativ Təhsil Departamentinin müdiri Təranə İbrahimli qəzetimizə bildirib: "SAF 2023 - Beynəlxalq STEAM Azərbaycan Festivalında müxtəlif yarış kateqoriyaları üzrə iştirak edəcək 96 nəfər jüri heyəti İngiltərə, Norveç, Slovakiya, Bolqarıstan, Danimarka, Çexiya, Türkiyə, Azərbaycan kimi ölkələri təmsil edir. Festivalda mükafatlandırma ümumi iştirakçı sayının 60%-ni təşkil edəcəkdir. 1-ci, 2-ci, 3-cü yerlər üzrə medallar xüsusi nominasiyalar üzrə müəyyən edilir. Hər bir kateqoriya və nominasiya üzrə qalib komandalara bununla yanaşı xüsusi hədiyyələr və sertifikat təqdim olunacaqdır. İştirakçı komandalara nəqliyyat və qidalanma ilə təmin ediləcəkdir. Xarici ölkələri və bölgələri təmsil edən komandalara qalması üçün otellər ayrılıb. Festival rəsmi açılış, yarış, əyləncə, mükafatlandırma və rəsmi bağlanış hissələrindən ibarət olacaq. Festivalın keçirildiyi müddətdə bir gün, yəni 7 dekabrda xarici və region komandaları üçün ekskursiya təşkil olunacaqdır".

Qeyd edək ki, SAF 2023 Festivalının keçirilməsində məqsəd STEAM əsaslı tədrisin təşviqi, şagirdlər arasında XXI əsr bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi, yaradıcı, rəqəmsal texnologiya biliciləri olan təhsilçilərin müəyyənlişdirilməsi, innovasiyalar və rəqəmsallaşma üzrə beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsindən ibarətdir. Dünyada bu istiqamətdə təşkil edilən olimpiadalara, yarışlara şagirdlər və məktəblər xüsusi olaraq qatılırlar. Prosesə mərkəzləşdirilmiş şəkildə yanaşma daha yaxşı nəticələr əldə etməyə imkan yaradır. Bu cür tədbirlərin keçirilməsi STEAM sahəsinin ölkə üzrə tətbiqi və genişlənməsi baxımından olduqca əhəmiyyətlidir.

Lamiyə ƏLİMƏRDANOVA

Dünya çempionu tələbə qız

ADPU-da elmin sirlərini öyrənən
Fatimə Cəbrayilovanın uğur hekayəsi

Fatimə Rəfad qızı Cəbrayilova 17 aprel 2005-ci ildə İsmayilli rayonunda anadan olub. 2022-ci ildə Bakı şəhəri 252 nömrəli məktəb-liseyi əla qiymətlərlə bitirib. Elə həmin il Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin "Məktəbəqədər təhsil" ixtisasına qəbul olunub. Hazırda II tədris ilinin tələbəsidir.

Karate üzrə dünya çempionudur. 2023-cü ildə Respublika çempionatında ardıcıl olaraq dördüncü dəfə qələbə qazanaraq Özbəkistandan Daşkənd şəhərində keçirilən Gənclər arasında şotokan karate üzrə XIII Dünya çempionatına vəsiqə əldə edib. Bu çətin yarışda müxtəlif kateqoriyada bir qızıl və bir gümüş medal qazanır - gənclər arasında şotokan karate üzrə dünya çempionu və dünya finalçısı olur.

Dünya reytingində öz çəkisində 370 beynəlxalq nəticəli idmançı arasında 27-ci yerdədir.

- Xoş gördük! Necə oldu ki, karate ilə məşğul olmağa başladın?

- Balaca olan vaxtlarda hiperaktiv uşaq idim, gecə yaşdırlarımdan gec yatırdım, bacım və qardaşım məndən böyük olduqları üçün işləyirdilər və mən onlara mane olurdum. Onda ailəm belə qərara gəldi ki, idmanla məşğul olum, enerjimi səmərəli istiqamətə yönəldim. Seçimi mənə buraxdılar, mən isə televiziya da gördüyüm MMA (qaydasız döyüş) növü ilə məşğul olmaq istədim. Maraqlandıqdan sonra məlum oldu ki, bu idman növü çox təhlükəlidir, ona görə də seçiminiz karate oldu. Həmin vaxt cəmi 5 yaşım var idi. İdmana ilk dəfə bacım aparıb mənə, həyatda bir çox şey görə ona borcluylam, eləcə də uğurlarımı.

Məşqlərdə bir müddət özünü müdafiə öyrənməyə başladım, lakin məşqçimiz bacarığımı böyüdü və mənə imtahana çağırdı. İmtahandan keçdim, içimdə karateyə həvəs yarandı və daha sonra bu həvəs heç vaxt qırılmadı.

- İdmanla məktəbdəki dərslərini necə uyğunlaşdırırdın? Bu məsələdə sənə kimlərsə dəstək olurdumu?

- Bu barədə heç kim birbaşa dəstək olmurdu, özüm özümü motivasiya edirdim ki, almacaq. Anam mənə güvənirdi, güvənini boş çıxarmaq istəməzdim. Dərs və məşqlər birlikdə mənə çox ağır gəlirdi, yaşma görə məsuliyyətim çox idi. Gün ərzində səhər məktəbə gedir, günortalar əlavə hazırlıqda, axşamlar isə iki məşqdə olurdum. Növbəti günün dərslərini hazırlamağı da axşama salırdım. Düzü, indi də ağır rejimdə, amma mənim üçün əsas olan nailiyyətdir.

- İlk yarışını, ilk qələbəni xatırlayırsanmı, hansı hissələri keçirirdin?

- İlk qələbəmi "Caspian Open" turnirində qazanmışam, onda 6 yaşım var idi. İlk çıxışa görə kifayət qədər böyük yarış idi və turnirdə müxtəlif ölkələrin idmançıları iştirak edirdi. Çox həyəcanlı olsam da, inamla mübarizə aparıb nəticədə qalib olmuşdum və həmin an sevincdən ağladığımı xatırlayıram. Həmin gün qardaşım mənə "Sən hər şeyi bacarırsan!" demişdi.

- Ardıcıl olaraq respublika çempionatlarının qalibi olmağın sirri nədədir?

- İntensiv məşqlər və məqsədyönlülük. Rəqiblərim nə qədər güclü olsa da, həmişə qazanacağıma inanıram. Sözsüz ki, nailiyyətlərimdə şəxsi məşqçim Seymur Xudavərdiyevin rolu daha böyükdür, heç vaxt dəstəyini əsirgəmir. Hər döyüşdən qabaq məşqçimin "tatamədəki qardaşın da olsa, rəqibindir" ifadəsini təkrarlayaraq tatamiyə çıxıram.

Eyni zamanda respublika çempionatlarında qalib gəlmək beynəlxalq turnirlərə vəsiqədir. Bu da hədəfə çatmaq yolunda böyük bir stimuldur.

- Beynəlxalq arenada qazandığın uğurların haqqında danışa bilərsinizmi?

- Vətənimizə müxtəlif ölkələrdən çoxlu medallarla gəlmişəm. Rusiya, Özbəkistan, Moldova, Ukrayna, Türkiyə, İran, Gürcüstan, Finlandiya, Şimali Kipr, Çexiya və s. ölkələrdə keçirilən yarışlarda, liqalarda və nəhayət, Avropa və dünya çempionatlarında iştirak etmişəm. Avropa çempionatları istisna olmaqla digər yarışlardan medalla dönmüşəm. İnanıram ki, yaxın zamanda qitə çempionatından da Vətənə uğurla dönəcəyəm.

- Dünya çempionu adına sahib olduğun somuncu yarış haqqında nələrdə deyə bilərsiniz? Bu, yaqın ki, çoxdankı hədəf idi...

- Bu, 12 ildir xəyalımı qurduğum arzu idi. Sonra məqsəd oldu, sonra isə nəticə. Qərribə hiss idi, uzaq-yaxın hamı təbrik edirdi, artıq adı bir idmançı yox, dünya çempionu idim. Medal alan kimi ilk bacıma zəng elədim, sevincdən ağlayırdı.

- Bundan sonra qarşında hansı hədəflərin var?

- Qarşıda növbəti respublika çempionatı var və ondan bir gün sonra İtaliyaya səfərimiz baş tutacaq. Premyer Liqada da uğur qazanacağıma inanıram. 2024-cü il isə çətin yarışların olacağı bir ildir. Özümü yaxşı hazırlamalıyam.

- İdman sahəsindəki peşəkar karyeranda uğurlar arzulayırsan, inamırıq ki, daim ölkəmizin adını yüksəklərə qaldıracaqsan. Bəs ali təhsil həyatın haqqında nələri deyə bilərsiniz? Pedaqoji Universitetdə təhsil almağın hansı üstünlükləri var?

- Pedaqoji Universitet mənim xarakterimə çox müsbət xüsusiyyətlər qatır, dünyagörüşüm, həyatı təcürübəm və psixoloji hazırlıq səviyyəmi dərslərdə öyrəndiklərim sayəsində artırır. Müəllimlərim, xüsusilə, fakültə və kafedraların rəhbərliyi mənə olan inamlarını daim dilə gətirirlər və bu, mənə həm xoşbəxt edir, həm həvəsləndirir, həm də üzərində müsbət məsuliyyət yaradır.

- Təhsil həyatını hansı istiqamətdə davam etdirmək istəyirsən? Karatedəki uğurunu təhsil sahəsində, təhsilin idarə olunmasında təkrarlamaq istəyirsənmi?

- Əslində, təhsilimi təhsilin idarə olunmasında yox, hüquq üzrə davam etdirmək ölkə xaricində və ya ölkədaxili akademiyalardan birində ikinci bakalavr təhsili almaq istəyirəm. İnanıram ki, bu sahədə də uğurlu olacağam. Amma hazırkı ixtisasım mənə şəxsi həyatıma, insanlara və balaca idmançılara necə yanaşmalı olduğumu öyrədir, bu, çox böyük üstünlükdür.

- Tələbə dostlarına, həmyaşıdlarına bir çağırış etmək imkanın var, nə deyərdin?

- Ümumi olaraq "Bəlkə bacaracağam deyərək yox, mən bacaracağam deyərək başlayın!" deyərdim.

Taleh MİRZƏYEV,
ADPU-nun İctimaiyyət və Əlaqələr
və Marketing Şöbəsinin redaktoru

Şagirdlər fəvqəladə hallar zamanı davranış qaydalarına dair maarifləndirilib

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin təşkilatçılığı, Fəvqəladə Hallar Nazirliyinin dəstəyi ilə Bakı şəhəri 166 nömrəli məktəb-liseyin rəhbər heyəti, müəllim və şagird kollektivi üçün fəvqəladə hallar zamanı davranış qaydalarına dair maarifləndirmə tədbiri keçirilib.

Layihənin həyata keçirilməsində məqsəd suda boğulma, yanğın, dəm qazı, digər fəvqəladə hallar zamanı davranış qaydalarına dair bilik və bacarıqların təkmilləşdirilməsi, bu istiqamətdə maarifləndirmə

dan zəhərənənmin profilaktikası, “112” qaynar xətti” və s. mövzulardan geniş bəhs edilib. Sonda məktəb şagirdləri və FHN əməkdaşları ilə birgə yanğın zamanı görüləcək tədbirlər əyani nümayiş olunub.

prosesinin fasiləsizliyinin təmin edilməsidir. Tədbirdə öncə təhlükəsizlik qaydalarını əks etdirən sərəngiyə baxılıb, daha sonra bunlarla bağlı maarifləndirici videoçarxlar nümayiş olunub.

Çıxış edən Fəvqəladə Hallar Nazirliyinin nümayəndəsi Nizami Fərəcov layihənin əhəmiyyətini vurğulayaraq bu istiqamətdə maarifləndirici görüşlərin keçirilməsinin vacibliyini bildirib. O, qeyd edib ki, təhsilalan və təhsilverənlərin yarana biləcək fəvqəladə hallara hazır olması, lazımı davranış qaydalarına dair vərdis və biliklərə yiyələnməsi vacibdir. Sonra məktəb-liseyin hərbi hazırlıq rəhbəri Afəddin Ağayev tərəfindən suda boğulma, yanğın və dəm qazı ilə əlaqədar təhlükəsizlik qaydaları barədə ətraflı məlumat verilib, sözügedən qaydalara riayət edilməsinin vacibliyi vurğulanıb, şagirdlər tərəfindən hazırlanan səhnəciklər nümayiş olunub.

“Fəvqəladə hallar zamanı özünü necə aparmalı?”, “Fəvqəladə hallarla bağlı davranış qaydaları” mövzularında çıxışlar edilib, yanğın təhlükəsizliyi qaydaları haqqında şagirdlərə ətraflı məlumat verilib. Tədbirdə həmçinin ilkin yardım tədbirlərini yerinə yetirənlər üçün lazımı məlumatlar verilib.

Çıxışlardan sonra məktəbin müəllim və şagird heyətinə Fəvqəladə Hallar Nazirliyinin fəaliyyət istiqamətləri, qurumları barədə sənədli film və dəm qazı ilə bağlı videoçarx da nümayiş etdirilib.

Etibarsız sayılır

Bakı şəhər 169 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2013-cü ildə bitirmiş Cəlilova Elnarə Eyvaz qızına verilmiş A-273078 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat və 2015-ci ildə verilmiş A-404588 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Xəzər Universiteti tərəfindən 2019-cu ildə Cəlilova Elnarə Eyvaz qızına verilmiş C-054779 nömrəli bakalavr diplomu və diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Tovuz rayon Əlimərdanlı kənd tam orta məktəbin IX sinfini 1995-ci ildə bitirmiş Əmrəhova Nüşabə Arif qızına verilmiş B-047024 nömrəli şahadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Tovuz rayon Qaraxanlı kənd tam orta məktəbi 1985-ci ildə bitirmiş İsxanova Azadə Rəşid qızına verilmiş B-036124 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Tovuz rayon Qovlar şəhər humanitar təmayüllü məktəb-liseyi 2017-ci ildə bitirmiş Çobanova Xoşqədem Fərman qızına verilmiş E-079577 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Füzuli rayon Qayıdış qəsəbə 5 nömrəli tam orta məktəbi 2008-ci ildə bitirmiş Heydərov Rövşən Kamal oğluna verilmiş B-511929 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Füzuli rayon Qayıdış qəsəbə 1 nömrəli tam orta məktəbi 2010-cu ildə bitirmiş Qonizadə İlham İbadət oğluna verilmiş B-710784 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Füzuli rayon Qayıdış qəsəbə 1 nömrəli tam orta məktəbi 2009-cu ildə bitirmiş Qonizadə Pərvanə İbadət qızına verilmiş B-663283 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti tərəfindən 2017-ci ildə Yüzbəyov Renad Sevdik oğluna verilmiş A-116091 nömrəli bakalavr diplomu və diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 10 nömrəli Bakı Peşə məktəbi tərəfindən 1981-ci ildə Əliyev Pənah Fərəməz oğluna verilmiş B-817642 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 264 nömrəli məktəb-liseyi 2019-cu ildə bitirmiş Babayev Hüseyn İlham oğluna verilmiş C-234479 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Biznes Universiteti tərəfindən 2020-ci ildə Vələdova Aysən Şahməmməd qızına verilmiş B-467255 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında şahadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sumqayıt şəhər 14 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2001-ci ildə bitirmiş Məmmədova Rəna Mehi qızına verilmiş B-467255 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında şahadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti tərəfindən 2007-ci ildə Mirzəyev Səhrab Əbil oğluna verilmiş B-103462 nömrəli bakalavr diplomu və diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

İmişli şəhər 5 nömrəli tam orta məktəbi 1988-ci ildə bitirmiş Aslanov Rafiq Aslan oğluna verilmiş AK-921530 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 284 nömrəli tam orta məktəbin 9-cu sinfini 2016-cı ildə bitirmiş Nurlu Məhəmməd Əli Rafəddin oğluna verilmiş A-604945 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında şahadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 212 nömrəli tam orta məktəbi 2013-cü ildə bitirmiş Mahmudov Natiq Şahin oğluna verilmiş A-190008 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sumqayıt şəhər 14 nömrəli tam orta məktəbi 2019-cu ildə bitirmiş Məmmədbəyli Rza Fuad oğluna

verilmiş E-229090 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Texniki Universiteti tərəfindən 2017-ci ildə Əlizadə Elmün Həsən oğluna verilmiş A-132580 nömrəli bakalavr diplomu və əlavəsi, 2020-ci ildə verilmiş AM-036214 nömrəli fərqlənmə magistr diplomu və əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 220 nömrəli məktəb-liseyi 2004-cü ildə bitirmiş Məmmədov Rəşad Ədalət oğluna verilmiş B-013604 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Naxçıvan Dövlət Universitetinin nəzdində Naxçıvan Texniki Kolleci tərəfindən 2020-ci ildə Vəliyeva Gülnar Yusif qızına verilmiş AA-163616 nömrəli diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

İsmayilli şəhər 3 nömrəli məktəb-liseyi 2023-cü ildə bitirmiş Seyidov Səid Əfqan oğluna verilmiş E-599624 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Mingəçevir Tibb Məktəbi tərəfindən 2009-cu ildə Məlikova Nəriman İbrahim qızına verilmiş BB-II-086144 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran şəhər 5 nömrəli tam orta məktəbi 1996-cı ildə bitirmiş Axundov Fuad Mahmud oğluna verilmiş A-017639 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran Orta İxtisas Musiqi Texnikumu tərəfindən 1992-ci ildə Məmmədova (Nəsrullayeva) Sənubər Gülbaba qızına verilmiş PI-I-109600 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Beyləqan rayon Eyvazlılar kənd tam orta məktəbin IX sinfini 1993-cü ildə bitirmiş İbrahimov Taleh Lələkişi oğluna verilmiş A-076504 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Dövlət Universiteti tərəfindən 2006-cı ildə Ağayev Kamran Firudin oğluna verilmiş AB-I-002408 nömrəli fərqlənmə diplomu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 173 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini (147 nömrəli Texniki humanitar-lisey) 1991-ci ildə bitirmiş Nuxov Vüqar Camal oğluna verilmiş A-889158 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında şahadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 260 nömrəli tam orta məktəbi 2015-ci ildə bitirmiş Əmirov Sənan İlqar oğluna verilmiş A-416604 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 284 nömrəli tam orta məktəbi 2007-ci ildə bitirmiş Kərimova Vüsalə Fazil qızına verilmiş B-367383 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ağdam Musiqi Texnikumu tərəfindən 2000-ci ildə Aslanova Gülnar Fikrət qızına verilmiş BB-008346 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Naxçıvan Texniki Peşə və Sürücülük Məktəbi tərəfindən 2017-ci ildə Abdullayev Vüsal Rəhim oğluna verilmiş 004592 nömrəli sertifikat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 280 nömrəli tam orta məktəbi 2004-cü ildə bitirmiş Səlimova Mələk Ədalət qızına verilmiş B-000520 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Göygöl rayon Hacıməmməd qəsəbə 2 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2004-cü ildə bitirmiş Təhrov Anar Natiq oğluna verilmiş A-081031 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şəki şəhər 20 nömrəli tam orta məktəbi 2016-cı ildə bitirmiş Rəfiyeva Anarqız Elçin qızına verilmiş A-558229 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ağdaş rayon Ləki qəsəbə 6 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini

“AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ”

Qəzet 1934-cü ildən çıxır

Baş redaktor	Sarvan İbrahimov	538-21-55
Mühasibathıq		539-67-74
Reklam və elanlar		539-20-77

Ünvan: AZ-1100, Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Mətbuat prospekti 23 L, 5-ci mərtəbə

Qəzet “Azərbaycan müəllimi”nin kompüter mərkəzində yığılır və “Azərbaycan nəşriyyatı” MMC-də çap olunur

Qəzet hər həftənin cümə günü çıxır

Bank hesabımız

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı Şərifzadə filialı
Kodu: 805142 VÖEN: 9900001881
M/h: AZ 03 NABZ 0135010000000002944
S.W.I.F.T.: IBAZAZ 2X

“Azərbaycan müəllimi” qəzeti redaksiyası
Hesab № AZ80 IBAZ38060019443164986350
VÖEN: 1300397831

Lisensiya № 022327, İndeks: 0003, Tiraj 4105 Sifariş 3104 Məsul nəvbətçi: Ş.Cəfərov

2021-ci ildə bitirmiş İsgəndərova Sevdə İlşad qızına verilmiş C-451292 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

2 nömrəli Bakı Baza Tibb Məktəbi tərəfindən 2007-ci ildə İskəndərova Rufina Rafikovnaya verilmiş BB-II-065186 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Masallı rayon Yeddiyoymaq kənd tam orta məktəbi 2006-cı ildə bitirmiş Cabbarov Fərid Vaqif oğluna verilmiş B-299315 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Neftçala rayon Bankə qəsəbə 1 nömrəli tam orta məktəbi 2013-cü ildə bitirmiş Ağayev İbrahim Vüqar oğluna verilmiş A-222640 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Biznes Universiteti tərəfindən 2021-ci ildə Məhərrəmov Nuran İlkin oğluna verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran rayon Girdəni kənd tam orta məktəbi 2008-ci ildə bitirmiş Xəlilov Nizami Sərdar oğluna verilmiş B-526083 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şəmkir rayon Nəriman Nərimanov adına şəhər tam orta məktəbin IX sinfini 2005-ci ildə bitirmiş Tağıyeva Aida Şöhrəddin qızına verilmiş A-193729 nömrəli əsas təhsil haqqında şahadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Astara rayon Bala Şahağac kənd tam orta məktəbi 1983-cü ildə bitirmiş Məmmədov İlham Yədulla oğluna verilmiş 759070 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti tərəfindən 2016-cı ildə Ağayev İsmayıl Ariz oğluna verilmiş A-101355 nömrəli bakalavr diplomu və diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 215 nömrəli tam orta məktəbi 2013-cü ildə bitirmiş Mehdiyev Ruslan Arif oğluna verilmiş A-192266 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dillər Universiteti tərəfindən 2012-ci ildə Namazova Nigar Əşrəf qızına verilmiş AM-002122 nömrəli magistr diplomu və diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 11 nömrəli tam orta məktəbi 2006-cı ildə bitirmiş Dadaşov Elvin Fərhad oğluna verilmiş A-538880 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 34 nömrəli tam orta məktəbi 2000-ci ildə bitirmiş Qureysi Pərvanə İsmayıl qızına verilmiş B-395192 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Masallı rayon Öncəqala kənd tam orta məktəbin IX sinfini 1992-ci ildə bitirmiş Sarıbalayev Aləddin Sərxoş oğluna verilmiş A-905784 nömrəli

ümumi orta təhsil haqqında şahadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ağdaş şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbi 1996-cı ildə bitirmiş Hacıyev Zaur Elton oğluna verilmiş A-024741 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 14 nömrəli tam orta məktəbi 2020-ci ildə bitirmiş Novruzov Bəhruz Cabir oğluna verilmiş E-343618 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Saatlı şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2012-ci ildə bitirmiş Həşimova İlahə Ağalar qızına verilmiş A-195124 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şərur rayon Tumaslı kənd tam orta məktəbi 2003-cü ildə bitirmiş Axundova Günel Məhərrəm qızına verilmiş 734101 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 39 nömrəli tam orta məktəbi 2020-ci ildə bitirmiş İsmayıl Rəhman oğluna verilmiş E-271387 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbi 1998-ci ildə bitirmiş Mirzəyeva Pəri Mirzə qızına verilmiş A-263549 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Beyləqan rayon Əmirzeyidli kənd tam orta məktəbi 2002-ci ildə bitirmiş Əzizova Gülnar Musa qızına verilmiş A-640575 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Qorb Universiteti tərəfindən 2013-cü ildə İbrahimli Turalbəy İbrahim oğluna verilmiş A-004957 nömrəli bakalavr diplomuna əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Biznes Universiteti tərəfindən 2021-ci ildə bitirmiş Tağıyeva Aysun Qabil qızına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Texniki Universiteti nəzdində Bakı Dövlət Rabitə və Nəqliyyat Kolleci tərəfindən 2023-cü ildə Nəsirov Fərhad Oruc oğluna verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Dövlət Universiteti tərəfindən 2000-ci ildə Fətəyev (Fətəli) İlham Rafiq oğluna verilmiş AB-I-082444 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şərur rayon Tənnənəm kənd tam orta məktəbi 2013-cü ildə bitirmiş Hüseynova (Məmmədova) Gülnarə İbrahim qızına verilmiş A-184208 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Qəbələ şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbi 2022-ci ildə bitirmiş Təhməzli Okan Oqtay oğluna verilmiş E-516305 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

"Əməkdar müəllimlərimizi tanıyaq"

Elmdə də, müəllimlikdə də uğur qazandı

Kəlbəcərli "Əməkdar müəllim" Sakibə Ələsgərovanın uğur hekayəsi

Noyabrın 25-i "Kəlbəcər şəhəri günü"dür. "Azərbaycan müəllimi"ndə Kəlbəcərin adı-sanlı müəllimlərinin biri, Əməkdar müəllim Sakibə İsmayıl qızı Ələsgərova ilə Kəlbəcərdən çıxana qədərki illərdən, Kəlbəcərsiz günlərdən danışdıq, doğulduğu torpaqlara, oxuduğu, ilk dəfə müəllim kimi sinfə girdiyi məktəblərə yenidən qayıdacaqları günlərin xəyalını qurduq, planını cizdirdik...

Sakibə Ələsgərova 30 ilə yaxındır ki, müəllimdir. 2017-ci ildən Əməkdar müəllimdir. 200-ə qədər irili-xırdalı təltiflərinin - "Fəxri Fərman"lar, medalların mükafatçısıdır. Onun müəllim ömrünün çoxu yurd-yuvasından uzaqda keçib. Əvvəlcə şagird olduğu sonra müəllimlik etdiyi torpaqların həsrətini çox çəkib. Səhhəti ilə əlaqədar hələ Kəlbəcərdə gedib çıxma bilməyib. Necə deyirlər, o günün uzaqda olmaması ilə ovunur.

Uşaqlıq xəyalı başqa idi...

Yurd-yuvasından ayrı keçən bir müəllim ömrünə bir yerdə nəzər salaq. Sakibə müəllim 1962-ci ilin dekabr ayında Kəlbəcər rayonunun Kəlbəcər qəsəbəsində anadan olub. Tibb işçisi olan ata-anası 3 qardaşı, iki bacısı ilə onun layiqincə yetişməsi üçün əllərindən gələni ediblər. 1980-ci ildə Kəlbəcər şəhər 1 nömrəli orta məktəbini fərqlənmə diplomu ilə bitirən S.Ələsgərovanın fikri başqa idi, hüquqşünas olacaqdı: "Uşaqlıq xəyalım idi. Məndən böyük bacım filologiya fakültəsində oxuyurdu. O, məni öz fakültəsinə apardı".

O, fəal tələbə oldu

Sakibə müəllim deyir belə daha yaxşı olub: "Xasiyyətim tündür. Amma müəllimlik xasiyyətim yumşaldı. Qısa müddətdə müəllimliyi sevdim".

Tələb olunan imtahanları uğurla verib Azərbaycan Dövlət Pedaqoji İnstitutuna daxil olan kimi, fəal tələbə həyatı da başlayıb: "İnstitutda oxuduğum illərdə Tələbə Elmi Cəmiyyətinin üzvü oldum, bütün ictimai işlərdə fəal iştirak etdim. 1984-cü ilin fevral ayında məni Moskvaya göndərdilər, Ədəbiyyat İnstitutunda keçirilən elmi simpoziumda "Rus şairləri və Azərbaycan" mövzusunda elmi məruzə ilə çıxış etdim və oradan da Fəxri Fərmanla qayıtdım".

Kənd məktəbinin müəllimi...

Bir sözlə, çoxlu təltiflər, tərəflər aldığı tələbəlik illəri göz açıb-yumunca keçib.1984-cü ildə institutu fərqlənmə diplomu ilə bitirdikdən sonra təyinatla Kəlbəcər rayonunun Quzey-cirkin kəndinə göndərilib: "İki il orada müəllim işlədim. 1986/1987-ci tədris ilində Kəlbəcər şəhər 1 nömrəli orta məktəbində komsomol katibi kimi, 1987-1992-ci illərdə Kəlbəcər Şəhər Komsomol Komitəsində çalışdım".

O, heç məktəb direktoru da olmaq istəməyib: "Bir il hazırda çalışdığım Kəlbəcər rayon 23 nömrəli tam orta məktəbin direktoru oldum. Amma sonra gördüm ki, qələmim dayanıb. Heç nə yazı bilmirdim. Ona görə ərizə verib müəllimlik fəaliyyətimə davam etdim".

Elm adamı da oldu Sakibə müəllim

"Qələm" demişkən, Sakibə müəllim çoxlu elmi məqalələrin, kitabların müəllifi, Cənubi Azərbaycan ədəbiyyatının araşdırmaçısıdır. Cənubi Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafındakı roluna görə aldığı qızıl medalı, "Qızıl qələm"i var.

Elmin yolu 1988-ci ildə ADPU-nun aspiranturasına daxil olması ilə açılıb: "30 nəfər iş vermişdi, amma cəmi 1 yer vardı. O yerə mən qəbul olundum".

"Azərbaycan və dünya xalqları ədəbiyyatı tarixi" kafedrasının professoru Xeyrulla Məmmədovun rəhbərliyi ilə "XX əsr Cənubi Azərbaycan satirasının inkişafında M.Ə.Möcüzə rolunu" mövzusunda dissertasiya işindən sonra Cənubi Azərbaycan ədəbiyyatının araşdırmaçısına çevrilib. Dissertant kimi müxtəlif elmi konfranslarda məruzələr edib. Möcüzə və Cənubi Azərbaycanın digər satirikləri haqqında Cənubi Azərbaycan radiosu üçün verilişlər hazırlanmasına nail olub.

Fəaliyyətinə Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetində də müəllim olaraq davam edib.

İndi həm universitetdə, həm də Suraxanı rayonunun Qaraxuxur qəsəbəsində fəaliyyət göstərən Kəlbəcər rayonunun 23 nömrəli tam orta məktəbində işləyir. Şəhərdə yerləşsə də, Kəlbəcər məktəbinin müəllimidir: "Burada kəlbəcərlilərlə birlikdə işləyirəm. Hər gün onları görmək, onlarla bərabər olmaq torpaq, yurd həsrətini bir az azaldı. Onlardan ayrı düşmək mənim üçün çətinidir. Məktəbimizi elə qurduq ki... Çox keçmədən nüfuzumuz yayıldı".

İki oğul anası Sakibə müəllim həm də ailədə müəllim yetişdirən anadır: "Orta məktəbdə dərs dediyim şagirdlərimdən tələbəm olaraq universitetdə də qarşımda oturanlar çox olub. Bilik yarışlarına apardığım, müəllimliyə hazırladığım, mənim kimi müəllim olmaq istəyən sınızsız-hesabsız şagirdlərim var. Oğlumun biri də müəllimdir".

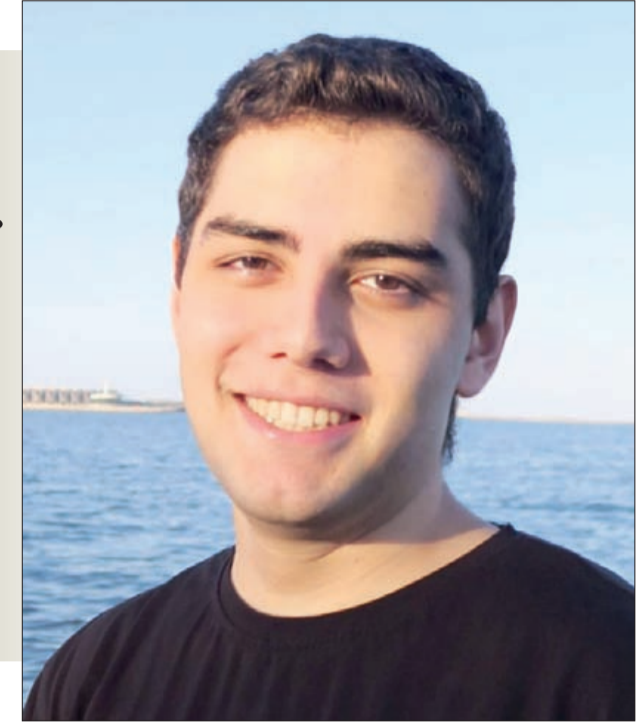
Ruhiyyə DAŞSALAHLI

Dövlət Programı Təqaüdçüləri

Akademik mükəmməlliyə doğru

Müasir dövrdə insan kapitalının inkişaf etdirilməsi ölkəmizdə ali təhsil sistemi qarşısında mühüm vəzifələr qoyur. Ölkə iqtisadiyyatının hərtərəfli inkişafı, güclü kadr potensialının formalaşdırılması baxımından Prezident İlham Əliyevin 16 noyabr 2018-ci il tarixli 711 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq olunmuş "2019-2023-cü illər üçün Azərbaycan Respublikasında ali təhsil sisteminin beynəlxalq rəqabətliyi artırılması üzrə Dövlət Programı"nın da əsas hədəfi elm sahəsindəki qabaqcıl nailiyyətlərdən, innovativ təlim-tədris texnologiyalarından yararlanaraq, ölkəmizdə yeni nəsillə müəssisələrin yetişdirilməsinə nail olmaqdır. Ölkəmizin gələcək inkişaf prioritetlərini özündə əks etdirən bu program çərçivəsində artıq bir qrup azərbaycanlı gənc magistratura təhsilini müvafiq xarici ali təhsil müəssisələrində davam etdirmək hüququ qazanıb. Onlardan biri də 2023-2024-cü tədris ilində Dövlət Programı çərçivəsində Böyük Britaniyanın London Universitet Kollecinə (University College London) magistratura təhsili alan Aslan Hüseynlidir.

Aslan Hüseynli:

"Düşünürəm ki, Azərbaycan enerji sahəsində daha da irəli gedəcək ölkə olacaq"

hələrdə müəssisə olmağa imkan verdiyi üçün Dövlət Programının xüsusi əhəmiyyət daşıdığı qeyd edir və bu dəstəyə görə ölkə rəhbərliyinə, Elm və Təhsil Nazirliyinə təşəkkür etmək istəyir. Düşünürəm ki, bizim tələbələr dünyada Azərbaycanı layiqincə təmsil etməlidirlər. Xaricdə təhsil alan hər tələbə bu məsuliyyəti

şünürəm ki, Azərbaycan enerji sahəsində daha da irəli gedəcək ölkə olacaq.

- Təhsil aldığınız universitetdə hazırkı tədris prosesi, tədris mühiti barədə nə deyə bilərsiniz?

- London Universitet Kollecinə tədris prosesinə mühazirələr, dərslilər və

London Universitet Kollecinin Enerji İnstitutunun qurucusu professor Tadj Oreszcyn ilə

Daha yaxından tanış olaq:

2019-cu ildə Bakı şəhəri A.Hüseynzadə adına 20 nömrəli məktəb-liseyi əla qiymətlərlə bitirib. 2019-2023-cü illərdə Fransa-Azərbaycan Universitetində (UFAZ) "Neft və qaz mühəndisliyi" ixtisası üzrə bakalavr təhsili alıb və ali məktəbi qırmızı diplomla bitirib. BP Mühəndislik Tədris Düşüncəsində iştirak etmək üçün seçilmiş tələbələrdən biri olub. UFAZ-dakı akademik nailiyyətlərinə əsasən, Strasburq şəhərindəki "Yay məktəbi" programında iştirak edib. XI sinifdə məktəb riyaziyyat olimpiadasının qalibi, X sinifdə riyaziyyat üzrə "Breyn rinq" yarışmasının qaliblərindən biri olub. Akademik göstəricilərinə əsasən, orta məktəbin 9-cu sinifində "Ölkəmizi tanıyaq" layihəsində qalib gəlib.

- "2019-2023-cü illər üçün Azərbaycan ali təhsil sisteminin beynəlxalq rəqabətliyi artırılması üzrə Dövlət Programı" sizin üçün nə kimi imkanlar açdı, programın əhəmiyyəti barədə nə deyə bilərsiniz?

- Əvvəla, tələbələrə akademik mükəmməlliyə can atmağa və öz təhsil sa-

daşmalıdır.

- Seçdiyiniz ixtisas barədə məlumat verərdiniz. Doktorant olaraq hansı mövzu üzərində işləyəcəksiniz? Tədqiqat mövzunuz dünyada nə dərəcədə prioritetdir?

- Hazırda London Universitet Kollecinə (UCL) ağıllı enerji və tikilmiş ətraf mühit sahəsində (Smart Energy and the Built Environment) magistratura təhsili alıram. Bu ixtisas daha təhlükəsiz ətraf mühiti təmin etmək üçün binalarda davamlı enerji təcrübələrinin tətbiqinin kritik aspektlərini araşdırır. Mən qəti şəkildə inanıram ki, bu program global əhəmiyyət daşıyır, çünki o, iqlim dəyişikliyi həllində, həyat keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasında, enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində və iqtisadi artımın stimullaşdırılmasında böyük rol oynayır.

-Tədqiqatlarınızın Azərbaycan elminə nə kimi töhfələr verə bilər?

- İndiyə qədər öz ixtisasım üzrə bu sahədə tədqiqat aparmalı olmamışam. Perspektivdə isə bu tədqiqatları apardıqda, dü-

qrup seminarları daxildir. Tədris təcrübəsi ilə bağlı xoşuma gələn cəhət ondan ibarətdir ki, UCL müxtəlif milli, mədəni və dini mənşəli insanlar arasında əməkdaşlığı təşviq edir və bu, günümüzün global problemlərinə innovativ həllərin hazırlanmasına kömək edə bilər.

- Bir gənc olaraq Qarabağda "yaşıl enerji" layihələrinə nə kimi təklifləriniz olardı?

- Ümid edirəm ki, UCL-də qazandığım bilik və təcrübə Qarabağın yenidən qurulması layihələrində mənə kömək edəcək.

Fikrimcə, Azərbaycanın elm, təhsil və tədqiqatlarına investisiya yatırmaq, təcrübəli tədqiqatçılardan mentorluq proqramları yaratmaq və dəstəkləyici ekosistem yaratmaq öhdəliyi tələbələri elmə cəlb edə bilər.

- Gələcək hədəfləriniz barədə nə deyərdiniz?

- Düşünürəm ki, Azərbaycanda ekologiya təmizlənməsi üçün biz gələcəkdə yaşıl enerjiden daha çox faydalanmalıyıq. Hədəfim bu sahədə müəssisə olmaqdır.

Oruc MUSTAFAYEV